

A család elleni uniós szervek

Egyértelmű a feladatok elosztása, de egyelőre nem kielégítő az információcsere és a bizottsági felügyelet

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Tartalomjegyzék

Bekezdés

01–15 | **Főbb megállapítások**

01–06 | **Miért fontos ez a terület?**

07–15 | **Megállapításaink és ajánlásaink**

16–76 | **Észrevételeinkről részletesebben**

16–28 | **A csalások kivizsgálásában részt vevő szervek megbízatása egyértelműen meg van határozva és nincs átfedés közöttük**

29–60 | **A csalásgyanús esetek jelentésére és kezelésére szolgáló eljárások növelik az adminisztratív terheket és korlátozzák a további elővigyázatossági intézkedések lehetőségét**

32–38 | A csalásbejelentési kötelezettségek nem egységesek és párhuzamos bejelentéseket eredményeznek

39–47 | A jelenlegi rendszer nem biztosítja, hogy az Európai Ügyészség minden csalásbejelentést értékeljen

48–60 | Az Európai Ügyészség és az OLAF közötti információcsere szűk köre miatt kevesebb lehetőség nyílik az uniós költségvetés védelmét szolgáló kiegészítő közigazgatási intézkedésekre

61–76 | **A Bizottság nem rendelkezik teljes rálátással arra, hogy a csalással kapcsolatos vizsgálatok összességében milyen hatást gyakorolnak az uniós költségvetésre**

62–66 | A bejelentett csalásgyanús esetekre vonatkozó adatok eltéréseket mutatnak, amelyeket nem elemeztek

67–71 | Az Európai Ügyészség és az OLAF vizsgálatainak végeredményeire vonatkozó adatok nem vethetők össze

72–76 | A Bizottság nem rendelkezik teljes körű információkkal a nemzeti bírósági határozatokhoz kapcsolódó, az uniós költségvetést érintő összegekről

Mellékletek

I. melléklet. Az ellenőrzésről

Rövidítések

Glosszárium

A Bizottság válaszai

Időrendi áttekintés

Ellenőrző csoport

Főbb megállapítások

Miért fontos ez a terület?

- 01** Az Uniónak és tagállamainak kötelességük, hogy küzdjenek a csalás és az Unió pénzügyi érdekeit sértő egyéb jogellenes tevékenységek ellen¹. Az Unió pénzügyi érdekei annak valamennyi bevételére, kiadására és vagyonára kiterjednek². Minden olyan jogsértés, amely veszteséget okozhat az uniós költségvetésnek, szabálytalanságnak minősül. Az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények közé tartozhat a csalás, az aktív és passzív hivatali vesztegetés, a hűtlen kezelés és a pénzmosás („PIF-bűncselekmények”). Az egyszerűség kedvéért jelentésünkben a „csalás” kifejezést gyűjtőfogalomként használjuk a csalásgyanú, a jogellenes tevékenységek és a megerősítést nyert csalások jelölésére.

---

¹ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 325. cikke.

² Az (EU) 2017/1371 irányelv (PIF-irányelv) 2.1. cikke.

02 Uniós kontextusban a feltételezett PIF-bűncselekményekre irányuló vizsgálatokat az Európai Ügyészség (EPPO) végzi³ bűnügyi nyomozás formájában. Ezek alapján a nemzeti bíróságok büntetőjogi szankciókat szabhatnak ki. A bűnügyi nyomozások kimenetele függvényében a károsultak kártalanítására irányuló közigazgatási intézkedések is foganatosíthatók. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF)⁴ közigazgatási vizsgálatokat folytat a csalások, korrupció és más jogellenes tevékenységek kapcsán, amelyek nem érinthetik a bűnüldöző hivatalok bűnügyi nyomozások indítására és lefolytatására vonatkozó hatáskörét. Az uniós költségvetést kezelő uniós és nemzeti szervek e vizsgálatok eredménye alapján további fellépéseket tehetnek az uniós költségvetést érintő veszteségek kárpótlása érdekében.

03 Az uniós csalás elleni architektúrán belül az OLAF felelős a közigazgatási vizsgálatok elvégzéséért, az Európai Ügyészség pedig a bűnügyi nyomozások lefolytatásáért. Az OLAF-nak és az Európai Ügyészségnek bizalmasan kell kezelnie a vizsgálataikra vonatkozó adatokat. Az OLAF és az Európai Ügyészség tevékenységét az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust)⁵ és a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynöksége (Europol)⁶ is támogathatja. Az **1. táblázat** az Európai Ügyészség, az OLAF, az Eurojust és az Europol feladatköreit mutatja be.

---

³ Az EUMSZ 86. cikke, valamint a legutóbb az (EU) 2020/2153 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel módosított (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet (EPPO-rendelet).

⁴ Az (EU, Euratom) 2020/2223 rendelettel módosított 883/2013/EU, Euratom rendelet (OLAF-rendelet) és a Bizottságnak címzett, *Governance in the European Commission* c. közlemény 3.7.2. szakasza: „Combating Fraud: The European Anti-Fraud Office (OLAF)”.

⁵ Az EUMSZ 85. cikke, valamint a legutóbb az (EU) 2023/2131 rendelettel módosított (EU) 2018/1727 rendelet (Eurojust-rendelet).

⁶ Az EUMSZ 88. cikke, valamint a legutóbb az (EU) 2022/991 rendelettel módosított (EU) 2016/794 rendelet (Europol-rendelet).

1. táblázat | Az uniós szervek szerepe és feladatai az Unió csalás elleni architektúrájában

 EURÓPAI ÜGYÉSZSÉG	 EURÓPAI CSALÁS ELLENI HIVATAL		
Büntetőjogi megbízatás	Közigazgatási megbízatás	Igazságügyi együttműködés	Rendőrségi együttműködés
Felelős az Unió pénzügyi érdekeinek védelméért (PIF)		Támogatja a súlyos bűncselekmények* (köztük a PIF) elleni küzdelmet	
<ul style="list-style-type: none"> Bűnügyi nyomozásokat folytat (PIF-bűncselekmények)**. Büntetőeljárásokat folytat az Európai Ügyészség tagállamainak bíróságai előtt. Értesíti az uniós kiadásokat és bevételeket kezelő szervezeteket, hogy közigazgatási intézkedéseket hozhassanak. 	<ul style="list-style-type: none"> Közigazgatási vizsgálatokat, köztük csalással, korrupcióval és az Unió pénzügyi érdekeit sértő egyéb jogellenes tevékenységekkel (többek között szabálytalanságokkal) kapcsolatos kiegészítő vizsgálatokat folytat. Az uniós költségvetés védelmét célzó intézkedéseket javasol az uniós kiadásokat és bevételeket kezelő szervezeteknek. A Bizottság vezető szolgálata az európai csalás elleni politika kidolgozásában és fejlesztésében. 	<ul style="list-style-type: none"> Támogatja a nemzeti igazságügyi hatóságok, illetve az Európai Ügyészség közötti együttműködést a súlyos bűncselekmények kivizsgálása és büntetőeljárás alá vonása terén, amennyiben ezek a bűncselekmények (beleértve az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekményeket is), illetve a szervezett bűnözéssel kapcsolatos ügyek két vagy több uniós tagállamot, vagy egy uniós tagállamot és egy harmadik országot érintenek. 	<ul style="list-style-type: none"> Támogatja és megerősíti a tagállamok illetékes hatóságainak fellépését és kölcsönös együttműködésüket a két vagy több tagállamot érintő súlyos (többek között az Unió pénzügyi érdekeit sértő) bűncselekmények, a terrorizmus és a valamely uniós szakpolitika hatálya alá tartozó közös érdeket érintő, súlyos vagy szervezett bűncselekmények egyéb formáinak megelőzése és üldözése terén.
<ul style="list-style-type: none"> Jelenti a bűncselekménygyanús eseteket a nemzeti igazságügyi hatóságoknak, amennyiben az EPPO nem rendelkezik hatáskörrel. Jelenti az OLAF-nak a bűncselekménynek nem minősülő csalásgyanús eseteket, valamint tájékoztatja azt az EPPO vizsgálatainak eredményeiről és a közigazgatási intézkedések alkalmazásának lehetőségéről. 	<ul style="list-style-type: none"> Jelenti az EPPO-nak a PIF-fel kapcsolatos bűncselekménygyanús eseteket. Információkat, (többek közt igazságügyi szakértői) elemzéseket, szaktudást és operatív támogatást bocsát az EPPO rendelkezésére. 	<ul style="list-style-type: none"> Támogatást nyújt az Európai Ügyészségen kívüli tagállamokkal vagy harmadik országokkal folytatott kölcsönös jogsegély iránti megkeresésekhez, megkönnyíti az Európai Ügyészség részvételével működő közös nyomozócsoportok létrehozását, és támogatást nyújt az operatív szakaszban. Támogatja a koordinációs üléseket, koordinációs központokat hoz létre az Európai Ügyészség részvételével vagy az Európai Ügyészség operatív központjainak támogatása érdekében. 	<ul style="list-style-type: none"> Bűnügyi hírszerzési elemzést, valamint operatív és koordinációs támogatást biztosít az EPPO nyomozásaihoz. Uniós szinten megosztja az EPPO, az OLAF vagy az Eurojust hatáskörébe tartozó bűncselekményekkel kapcsolatos adatokat. Platformot biztosít az uniós szintű együttműködéshez, többek között a bűnözés elleni küzdelmet támogató magánfelek számára.

*Az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmény az Eurojust-rendelet és az Europol-rendelet I. mellékletében felsorolt 30 súlyos bűncselekmény egyike.

** A PIF-irányelv 3., 4. és 5. cikke.

Forrás: Európai Számvevőszék, az alkalmazandó rendeletek alapján.

- 04** Ellenőrzésünk során megvizsgáltuk, hogy az Unió csalás elleni architektúráján belül az Európai Ügyészség, az OLAF, az Eurojust és az Europol megbízatása egyértelmű-e a csalás elleni küzdelemmel kapcsolatos felelősségi körüket és az egymásnak nyújtott támogatást illetően. Ennek kapcsán értékeltük az Európai Ügyészség és az OLAF között a csalással kapcsolatos vizsgálatok előtt és alatt folytatott információcserét, különösen abból a szempontból, hogy hatékonyan képesek-e gyakorolni hatáskörüket. Megvizsgáltuk továbbá, hogy a Bizottság hogyan látja el felügyeleti szerepét az Unió pénzügyi érdekei védelmének biztosításában, beleértve a csalárd úton szerzett összegek visszafizettetését is. Ellenőrzésünk nem terjedt ki a csalásmegelőzési tevékenységekre.
- 05** Elemeztük a négy szerv szerep- és felelősségi köreit meghatározó szabályozási keretet, és interjút készítettünk alkalmazottaikkal annak értékelése céljából, hogy megfelelőek-e az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét szolgáló intézkedések. Emellett elemeztük az OLAF és az Európai Ügyészség által a csalási ügyek életciklusának különböző szakaszaira vonatkozóan szolgáltatott adatokat is.
- 06** 2025 júliusában a Bizottság megkezdte a csalás elleni uniós architektúra felülvizsgálatát: ehhez egy [fehér könyvet](#) tett közzé, amely felvázolja a felülvizsgálat irányát meghatározó előzetes iránymutatásokat és alapkérdéseket. Jelentésünkkel ehhez a felülvizsgálathoz is hozzá kívánunk járulni. További háttér-információk, valamint az ellenőrzés hatókörére és módszerére vonatkozó részletek az [1. mellékletben](#) találhatóak.

Megállapításaink és ajánlásaink

- 07** Összességében arra a következtetésre jutottunk, hogy az OLAF, az Európai Ügyészség, az Eurojust és az Europol megbízatása egyértelműen elkülönül, azonban az információcsere és a bizottsági igazgatási felügyelet terén továbbra is hiányosságok tapasztalhatók. A szervek által rendelkezésre bocsátott adatok alapján a bejelentett csalásgyanús esetek száma nem egységes, ezt azonban a Bizottság nem elemezte. A csalások bejelentésére vonatkozó követelmények kettős bejelentéseket eredményezhetnek, ami növeli az adminisztratív terheket. A korlátozott információcsere miatt kevesebb, az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét célzó vizsgálatokra és egyéb intézkedésekre kerülhet sor. Megállapítottuk továbbá, hogy a Bizottság nem rendelkezik teljes rálátással arra, hogy a csalással kapcsolatos vizsgálatok eredményeként mekkora összeget kell befizetni az uniós költségvetésbe, illetve mekkora a ténylegesen behajtott összeg.

A csalások kivizsgálásában részt vevő szervek megbízatása egyértelműen meg van határozva és nincs átfedés közöttük

- 08** Az OLAF, az Európai Ügyészség, az Europol és az Eurojust konkrét, egyértelmű és egymást kiegészítő szerepekkel és felelősségi körökkel rendelkeznek, amelyek hatásos védelmet biztosíthatnak az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalásokkal szemben. E tekintetben fontos jellemző a közigazgatási vizsgálatokért felelős OLAF és a bűnügyi nyomozásokért felelős Európai Ügyészség szerepe közötti különbségtétel (lásd: [16–25.](#) bekezdés).
- 09** Ami a fő szervek közötti együttműködést illeti, megállapítottuk, hogy a támogatási ügyek száma az Európai Ügyészség és az OLAF által indított vizsgálatok számához képest az elmúlt években viszonylag alacsony maradt. Ez valószínűleg azzal magyarázható, hogy az Európai Ügyészség elsődleges támogatási forrását a nemzeti hatóságok jelentik, és hogy az OLAF közigazgatási hatásköre lényegesen eltér a másik három uniós szervétől. Amikor azonban együttműködésre volt szükség, nagyra értékelték a különböző szervek által nyújtott támogatást (lásd: [26–28.](#) bekezdés).

A csalásgyanús esetek jelentésére és kezelésére szolgáló eljárások növelik az adminisztratív terheket és korlátozzák a további elővigyázatossági intézkedések lehetőségét

- 10** A számos különféle csalásbejelentési kötelezettség párhuzamos bejelentésekhez vezethet: a nemzeti hatóságok az Európai Ügyészségnek, az uniós szervek pedig mind az Európai Ügyészségnek, mind az OLAF-nak kötelesek megtenni a bejelentést. A többi érdekelt önkéntes alapon akár az Európai Ügyészségnek, akár az OLAF-nak, vagy akár mindkettőnek tehet bejelentést.
- 11** A jelenlegi kettős bejelentési rendszerben az OLAF-nak és az Európai Ügyészségnek egyaránt értékelnie kell a beérkező csalásgyanús eseteket. A rendszer nem biztosítja, hogy az Európai Ügyészség minden bejelentést megkapjon az esetleges büntetendő magatartás értékelése céljából. Emellett nehézkessé teszi a bejelentések OLAF-tól az Európai Ügyészséghez történő továbbítására vonatkozó eljárásokat, és továbbra is fennáll a kockázat, hogy az OLAF anélkül indít vizsgálatokat, hogy meggyőződne arról, hogy az Európai Ügyészség nem vizsgálja ugyanazt a tényállást (lásd: [39–47.](#) bekezdés).

- 12** Másrészt bár az Európai Ügyészség értesíti az uniós és tagállami szintű közigazgatási szerveket a vizsgálatok megindításáról, az ügyek lezárásáról és a vádemelésről, az OLAF-nak csak korlátozott mértékben küld információt a folyamatban lévő és a megszüntetett vizsgálatokról, valamint a büntetőeljárás alá vont ügyekről. Következésképpen az OLAF továbbra is csak kivételes esetekben egészíti ki a bűnügyi vizsgálatokat közigazgatási vizsgálatokkal, így kevésbé lehet további elővigyázatossági intézkedéseket hozni (lásd: **48–60.** bekezdés).

1. ajánlás

A csalásghyanús esetekre és a kapcsolódó nyomozásokra kiterjedő hatékony információcsere-rendszer létrehozása

A csalás elleni uniós architektúra folyamatban lévő felülvizsgálatának fényében a Bizottság az Európai Ügyészséggel együttműködve – teljes összhangban a vonatkozó jogszabályokkal és adatvédelmi szabályokkal, valamint a bűnügyi nyomozások során való titoktartás szükségességével – hozzon létre interoperábilis csalás elleni rendszert. E rendszer írja elő egyértelműen, mely esetekben kell jelenteni a csalásghyanús eseteket, és segítse elő a csalásghyanús esetekre és a kapcsolódó nyomozásokra vonatkozó hatékony információcsere-t. E kereten belül az új rendszer a következő elveken alapuljon:

- o valamennyi beérkezett bejelentést irányítsák egy központi adattárba, hogy hatékony eljárás keretében lehessen értékelni azokat;
- o amennyiben bűncselekmény gyanújára utaló bizonyítékokat tárnak fel, az OLAF által kezdeményezett csalásghyanús ügyeket, valamint az OLAF folyamatban lévő vizsgálatait haladéktalanul az Európai Ügyészséghez vagy (illetékessége hiányában) az illetékes nemzeti ügyészséghez utalják tovább;
- o vizsgálati során az Európai Ügyészség, amint úgy ítéli meg, hogy egy jelentett eset nem büntetőjogi jellegű, az OLAF vagy adott esetben más közigazgatási szervek rendelkezésére bocsátja az alapvető információkat (amelyeket másolatban megküld a Bizottságnak is) annak megállapítása érdekében, hogy költségghatékony lenne-e a közigazgatási vizsgálat megindítása;
- o vizsgálati során az Európai Ügyészség rendszeresen értékeli, hogy a Bizottság mely szakaszban kaphat hozzáférést a vonatkozó információkhoz a közigazgatási fellépések hatókörének meghatározása céljából, illetve az OLAF annak megállapítása érdekében, hogy költségghatékony lenne-e számára kiegészítő vizsgálat indítványozása.

Megvalósítás céldátuma: 2028 vége.

A Bizottság nem rendelkezik teljes rálátással a csalással kapcsolatos vizsgálatok eredményeként az uniós költségvetésbe befizetendő, illetve ténylegesen behajtott összegekre

- 13** Az Európai Ügyészségtől és az OLAF-tól származó adatok nem teszik lehetővé annak értékelését, hogy a csalások bejelentéséért felelős szerveknél megfelelő-e a felderítés szintje. Megállapítottuk, hogy több tagállam esetében jelentős különbség van a felelősségi körükbe tartozó uniós költségvetés aránya és a csalásgyanús esetek bejelentési aránya között. Az uniós szervek által az OLAF-nak és az Európai Ügyészségnek bejelentett csalásgyanús esetek száma is jelentős eltéréseket mutat: az előbbinek mintegy háromszor annyit jelentettek be, mint az utóbbinak. E hiányosságok és eltérések okait a Bizottság nem elemezte (lásd: [62–66.](#) bekezdés).

2. ajánlás

Az uniós szinten bejelentett csalások számában mutatkozó eltérések elemzése

A Bizottság elemezze az uniós szinten bejelentett csalások számát, és tegyen megfelelő lépéseket ennek kapcsán, például vizsgálja meg az átlagnál alacsonyabb számú bejelentés okait, valamint nyújtson iránymutatást a tagállamoknak és az uniós szerveknek a bejelentési gyakorlatokról. Az elemzés terjedjen ki a következőkre:

- miért tér el a jelentős mértékben tagállamonként a bejelentett csalásgyanús esetek relatív száma, mind a bevételeket, mind a kiadásokat érintő csalások tekintetében;
- az uniós szervek által az Európai Ügyészségnek és az OLAF-nak küldött csalásbejelentések relatív száma szervenként jelentősen eltér.

Megvalósítás céldátuma: 2026 vége.

- 14** Megállapítottuk, hogy az Európai Ügyészség és az OLAF vizsgálatainak eredményei által érintett összegek nem összevethetők. Az OLAF vizsgálatai kizárólag az uniós költségvetéshez kapcsolódnak. Ezzel szemben az Európai Ügyészségnek büntetőeljárás indításához a nyomozás viszonylag korai szakaszában meg kell becsülnie a teljes felmerülő kárt. Ez az összeg jellemzően a későbbiekben, egészen az ügy bírósági ítélettel történő lezárásáig még változik. Az uniós költségvetésnek okozott károk általában a teljes kárösszegnek csak egy részét teszik ki, mivel gyakran más károsultak – köztük a nemzeti költségvetések – is érintettek (lásd: [61–71.](#) bekezdés).

- 15** A Bizottságnak gondoskodnia kell az uniós költségvetést megillető valamennyi összeg haladéktalan behajtásáról, függetlenül attól, hogy a visszafizettetés büntetőjogi vagy közigazgatási eljárásokból ered-e. Az OLAF rendszeres időközönként nyomon követi a saját vizsgálatai nyomán megfogalmazott ajánlások hasznosulását. A Bizottság azonban nem rendelkezik mechanizmussal annak nyomon követésére, hogy a bíróságok által a bűnügyi nyomozások kapcsán elrendelt visszafizetéseket végrehajtották-e, és ténylegesen visszafizetésre került-e az uniós költségvetésnek járó teljes összeg (lásd: [72–76.](#) bekezdés).

3. ajánlás

A csalásokkal kapcsolatos nyomozások nyomon követésének jobb felügyelete

Annak felügyelete érdekében, hogy az uniós költségvetést megillető összegeket milyen mértékben fizették vissza, a Bizottság dolgozzon ki módszertant az Európai Ügyészség és az OLAF vizsgálatai általános pénzügyi hatásának mérésére, beleértve a büntetőeljárások eredményeként hozott nemzeti bírósági határozatokat követően az uniós költségvetésbe történő visszafizetéseket, valamint az OLAF vizsgálatai eredményeként tett ajánlások hasznosulásának nyomon követését. Ennek keretében kérjen rendszeres tájékoztatást a tagállamoktól az eszközátváltási és visszafizetési összegekről, valamint értékelje azoknak az uniós költségvetéshez viszonyított arányát.

Megvalósítás céldátuma: 2028 vége.

02

Észrevételeinkről részletesebben

A csalások kivizsgálásában részt vevő szervek megbízatása egyértelműen meg van határozva és nincs átfedés közöttük

- 16** Optimális esetben az OLAF, az Európai Ügyészség, az Eurojust és az Europol jogszabályokban egyértelműen előírt megbízatással, valamint pontosan meghatározott szerepekkel és felelősségi körökkel rendelkeznek a csalások kivizsgálása terén, amelyek között nincsenek átfedések, és e megbízatások keretein belül eljárva együttműködnek az uniós költségvetés lehető legjobb védelme érdekében.
- 17** Az uniós jogszabályok értelmében az OLAF⁷, az Európai Ügyészség⁸, az Eurojust⁹ és az Europol¹⁰ egyedi, egymást kiegészítő szerepekkel és felelősségi körökkel rendelkezik (**1. táblázat**). A Bizottság jelenleg dolgozik az e négy szervre vonatkozó rendeletek értékelésén.

---

⁷ Az (EU, Euratom) 2020/2223 rendelet és a Bizottságnak címzett, [Governance in the European Commission](#) c. közlemény 3.7.2. szakasza: „Combating Fraud: The European Anti-Fraud Office (OLAF)”.

⁸ Az EUMSZ 86. cikke és a legutóbb az (EU) 2020/2153 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel módosított EPPO-rendelet.

⁹ Az EUMSZ 85. cikke és a legutóbb az (EU) 2023/2131 rendelettel módosított Eurojust-rendelet.

¹⁰ Az EUMSZ 88. cikke és a legutóbb az (EU) 2022/991 rendelettel módosított Europol-rendelet.

- 18** A Bizottságon belül a súlyos és szervezett bűncselekmények elleni küzdelmet a Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság (DG JUST) és a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság (DG HOME) követi nyomon. A Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság felügyeli az igazságügyi együttműködés jogi keretét és (az OLAF-fal együttműködésben) a PIF-irányelv végrehajtását¹¹, emellett nyomon követi az EPPO-rendelet és az Eurojust-rendelet végrehajtását. A Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság felügyeli a bűnüldözési együttműködés jogi keretét, és azon belül az Europol-rendelet végrehajtásának nyomon követését. A Bizottság nem rendelkezik felügyeleti hatáskörrel az Európai Ügyészség, az OLAF, az Eurojust és az Europol azon operatív tevékenységei felett, amelyeket ezen uniós szervek önállóan vagy egymással együttműködésben, illetve az illetékes nemzeti igazságügyi hatóságokkal (az Európai Ügyészség és az Eurojust esetében) vagy a nemzeti bűnüldöző szervekkel (az Európai Ügyészség és az Europol esetében) együttműködve végeznek.
- 19** Az uniós költségvetés hatáskörébe eső részének végrehajtásáért végső soron felelős Bizottságnak meg kell tennie a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy észszerű bizonyosságot nyújtson arra nézve, hogy a szabálytalanságokat és a bűncselekményeket megelőzik, feltárják, illetve korrigálják¹². Az uniós bevételeket és kiadásokat uniós és nemzeti szinten kezelő szerveknek (pl. vámhatóságok, az uniós forrásokat kezelő nemzeti hatóságok, valamint az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek, a továbbiakban: uniós szervek) az uniós költségvetés végrehajtása során biztosítaniuk kell a gondos pénzgazdálkodást. Ehhez kontrollrendszerekkel kell rendelkezniük a csalások és más jogellenes tevékenységek megelőzésére, felderítésére és korrigálására. Adott esetben közigazgatási szankciókat is alkalmazhatnak a csalókkal szemben¹³.

---

¹¹ Az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló irányelv (PIF-irányelv).

¹² Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet (költségvetési rendelet) 36. cikkének a csalások megelőzésére, felderítésére, korrekciójára és nyomon követésére szolgáló belsőkontroll-rendszerekről szóló (2d) és (7) bekezdése.

¹³ A költségvetési rendeletnek a korai felismerési és kizárési rendszerről szóló 137–147. cikke.

- 20** A Bizottság egyik főigazgatóságaként működő, 1999-ben létrehozott OLAF az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció és egyéb jogellenes tevékenységek (köztük a szabálytalanságok) közigazgatási eszközök felhasználásával történő független kivizsgálására rendelkezik hatáskörrel. Vezető szerepet játszik az Unió csalás elleni politikájának kidolgozásával és fejlesztésével, valamint a csalás megelőzésének, felderítésének és korrekciójának nyomon követésével kapcsolatos bizottsági munkában. Az OLAF az uniós költségvetés védelmét szolgáló közigazgatási intézkedésekre vonatkozó ajánlásokat fogalmazhat meg a költségvetés végrehajtásáért felelős szervek, például főigazgatóságok és ügynökségek számára. Ezek az intézkedések pénzügyi, közigazgatási, fegyelmi és igazságügyi ajánlásokat vagy elővigyázatossági intézkedéseket is magukban foglalhatnak. Az OLAF-nak indokolatlan késedelem nélkül jelentenie kell az Európai Ügyészségnek minden, az utóbbi hatáskörébe tartozó büntetendő cselekményt. Ha vizsgálatai során az OLAF-nál olyan, az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmény gyanúja merül fel, amely nem tartozik az Európai Ügyészség hatáskörébe, e vizsgálatok eredményeit a nemzeti ügyészségek elé kell utalnia, és erről adott esetben tájékoztatnia kell az Eurojustot¹⁴.
- 21** Az Európai Ügyészség 2021 júniusában kezdte meg működését független uniós szervként. Feladata a 2017. november 20. után elkövetett, az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények kivizsgálása és büntetőeljárás alá vonása. Korábban ezek a tevékenységek a nemzeti ügyészségek felelősségi körébe tartoztak. Dánia, Magyarország és Írország kivételével valamennyi tagállam vállalta az Európai Ügyészségben való részvételt, így a legtöbb tagállam esetében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozási és büntetőeljárásokkal kapcsolatos tevékenységek főként az Európai Ügyészség feladatkörébe tartoznak.
- 22** Az Európai Ügyészségnek nyomozást kell indítania és lefolytatnia, ha alapos okkal feltételezhető, hogy az Unió pénzügyi érdekeit sértő szándékos bűncselekményre¹⁵ került vagy kerül sor. Ideértendő a felbujtás és a bűnsegély, valamint a bűncselekmény elkövetésének kísérlete is¹⁶. Az Európai Ügyészségnek a hatáskörén kívül eső feltételezett bűncselekményekről tájékoztatnia kell az érintett nemzeti hatóságokat, és továbbítania kell számukra a bizonyítékokat¹⁷.

---

¹⁴ Az OLAF-rendelet 1. cikkének (1) bekezdése.

¹⁵ Az EPPO-rendelet 4. és 26. cikke.

¹⁶ A PIF-irányelv 3., 4. és 5. cikke.

¹⁷ Az EPPO-rendelet 24. cikkének (8) bekezdése.

- 23** Az Európai Ügyészség decentralizált struktúrával rendelkezik, amelynek keretében az egyes részt vevő tagállamokba delegált európai ügyészeket (EDP) neveznek ki, akik felhatalmazással rendelkeznek az Európai Ügyészség nyomozásainak megindítására és lefolytatására, valamint az ügyek büntetőeljárás alá vonására a nemzeti bíróságok előtt. A nemzeti hatóságoknak (például a rendőrségnek, az adó- és vámhatóságoknak vagy az uniós kiadások irányító hatóságainak) a lojális együttműködés elvének megfelelően aktívan segíteniük és támogatniuk kell az Európai Ügyészség nyomozásait¹⁸. Ez az együttműködés jelenti az Európai Ügyészség által a nyomozásai során igénybe vett fő támogatást. Ennek kiegészítéseképpen más uniós szervek – például az Eurojust, az OLAF vagy az OLAF – is nyújtanak támogatást az Európai Ügyészségnek.
- 24** Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust¹⁹), amelyet 2002-ben hoztak létre, 30 súlyos bűncselekmény esetében támogatja a nemzeti igazságügyi szervek közötti igazságügyi koordinációt és együttműködést²⁰, amennyiben e bűncselekmények két vagy több uniós tagállamot, illetve egy uniós tagállamot és harmadik országokat érintenek, vagy csak egy tagállamot érintenek, de uniós szintű következményekkel járnak²¹. Az Európai Ügyészség kérésére az Eurojust támogatja az Európai Ügyészséget abban, hogy kölcsönös jogsegélyt kapjon a benne részt nem vevő tagállamoktól vagy harmadik országoktól, illetve koordinálja azokkal a bűnügyi nyomozást²². Az OLAF – közigazgatási, nem pedig büntetőjogi szerv lévén – nem kérheti az Eurojust támogatását, az Eurojust azonban saját kezdeményezésre eljárhat és együttműködhet az OLAF-fal²³ annak érdekében, hogy segítse a nemzeti igazságügyi hatóságokat az igazságügyi ajánlások végrehajtásában.

---

¹⁸ Az EPPO-rendelet 5. cikkének (6) bekezdése.

¹⁹ Az EUMSZ 85. cikke.

²⁰ A legutóbb az (EU) 2023/2131 rendelettel módosított Eurojust-rendelet 3. cikkének (3) bekezdése és I. melléklete. A bűncselekmények egyéb formái tekintetében az Eurojust valamely illetékes hatóság kérésére is segítséget nyújthat.

²¹ Az Eurojust-rendelet 3. cikkének (6) bekezdése.

²² Az EPPO-rendelet 100. cikke és az Eurojust-rendelet 50. cikke.

²³ A legutóbb az (EU) 2023/2131 rendelettel módosított Eurojust-rendelet 2. cikkének (1) bekezdése.

- 25** Az 1999-ben létrehozott Bűnüldözési Együtműködés Európai Uniós Ügynöksége (Europol²⁴) szakértő támogatást nyújt a tagállamok bűnüldöző hatóságainak a súlyos és szervezett bűnözés, a terrorizmus és az uniós szakpolitikák hatálya alá tartozó közös érdekeket sértő bűnözési formák megelőzése és az ellenük való küzdelem terén. Ez a támogatás gyakran bűnügyi hírszerzési elemzéseket, valamint a központból – illetve kérésre akár a helyszínen – nyújtott operatív támogatást is magában foglal. Az Europol 53 ország – köztük harmadik országok, például az Egyesült Államok – összekötő tisztviselőiből álló hálózatnak ad otthont, amely egy egységes biztonságos informatikai platformon²⁵ (SIENA) keresztül kommunikál. Kérésre az Europol közvetlenül is támogathatja az Európai Ügyészséget²⁶ és együttműködhet az OLAF-fal²⁷.
- 26** A **2. táblázat** azt mutatja be, hogy a szervek milyen mértékben támogatták egymást a 2022–2024-es időszakban. A négy szervtől azt a visszajelzést kaptuk, hogy az együttműködésre való felkérés után általában nagyra értékelték az így kapott támogatást.

---

²⁴ Az EUMSZ 88. cikke.

²⁵ Europol – Partners & Collaboration.

²⁶ Az Europol-rendelet 20a. cikke és az EPPO-rendelet 102. cikke.

²⁷ Az Europol-rendelet 21. cikke és az OLAF-rendelet 13. cikke.

2. táblázat | Támogatás nyújtása az Európai Ügyészség és az OLAF 2022–2024-es vizsgálataihoz

Támogatott ügyek száma	EPPO				OLAF			
	2022	2023	2024	Összesen	2022	2023	2024	Összesen
Az Europol elemzése és a nyomozásokhoz nyújtott egyéb operatív támogatása	28	47	83	158	8	3	1	12
Eurojust:								
kölcsönös jogsegély nyújtása az EPPO-n kívüli tagállamok és harmadik országok számára	14	15	7	36	–	–	–	–
együttműködés az OLAF által a nemzeti igazságügyi hatóságok elé utalt ügyekkel kapcsolatban	–	–	–	–	1	2	4	7
Az OLAF (többek közt igazságügyi szakértői) elemzései, szakértelme és operatív támogatása	13	4	4	21	–	–	–	–

Forrás: Európai Számvevőszék, az alábbiak alapján: Eurojust: a 2022–2024. évi éves jelentések; Europol: az Europol által rendelkezésre bocsátott statisztikák és az Európai Ügyészség 2022–2024. évi éves jelentései; OLAF: 2025. április 8-án a Számvevőszék rendelkezésére bocsátott számadatok.

- 27** Összességében a számadatok azt mutatják, hogy a támogatási ügyek száma a hároméves időszakban alacsony maradt az Európai Ügyészség és az OLAF által indított vizsgálatok számához képest (3277, illetve 564) (lásd: [5. táblázat](#) és [4. táblázat](#), alább). Az egyes operatív esetekre vonatkozó titoktartási követelmények miatt nem tudtuk teljes körűen értékelni, hogy maximálisan kihasználták-e a kölcsönös támogatás lehetőségét. A támogatási ügyek viszonylag alacsony száma mindazonáltal valószínűleg azzal magyarázható, hogy az Európai Ügyészség elsődleges támogatási forrását a nemzeti hatóságok jelentik, és hogy az OLAF közigazgatási hatásköre lényegesen eltér a többi szervétől. A legjelentősebb támogatási komponens az Europol által a két szervnek, de elsősorban az Európai Ügyészségnek biztosított operatív bűnelemzés. 2024. december 31-én az Európai Ügyészségnél 300 nem EPPO-tagállammal, illetve harmadik országokkal kapcsolatos aktív ügy volt folyamatban, és ezek közül 25 ügyben (8,3%) élvezte az Eurojust támogatását. Az esetek többségében az Európai Ügyészség külön munkamegállapodásokat kötött néhány tagsággal nem rendelkező tagállammal és harmadik országgal. A fennmaradó 136 nyomozást illetően az Európai Ügyészség – tájékoztatása szerint – közvetlenül nemzeti vagy uniós kölcsönös jogsegély-eszközöket alkalmaz²⁸. 2024-ben 161 európai nyomozási határozatot vagy kölcsönös jogsegély iránti kérelmet²⁹ küldtek az Európai Ügyészségen kívüli tagállamoknak, illetve harmadik országoknak.
- 28** Megállapítjuk, hogy az OLAF, az Európai Ügyészség, az Eurojust és az Europol vonatkozó jogszabályokban meghatározott megbízatásai egyértelműek, kiegészítik egymást és átfedésektől mentesen alkotják az átfogó uniós csalás elleni architektúrát. A következő szakaszokban megvizsgáljuk, hogy lenne-e lehetőség e szervezetek működésének további javítására.

---

²⁸ Az EPPO-rendelet 104. cikke.

²⁹ Az Európai Ügyészség 2024. évi éves jelentése, 109. o.

A csalásgyanús esetek jelentésére és kezelésére szolgáló eljárások növelik az adminisztratív terheket és korlátozzák a további elővigyázatossági intézkedések lehetőségét

- 29** Úgy véljük, hogy egy csalásgyanúval kapcsolatos információk jelentésére és megosztására szolgáló rendszer esetében alapvető követelmény, hogy minél inkább csökkentse a kapcsolódó adminisztratív terheket – hogy minden bejelentést indokolatlan késedelem nélkül értékelni lehessen és ki lehessen vizsgálni –, valamint hogy az Európai Ügyészség és az OLAF közötti információáramlás biztosítani tudja valamennyi ügy megfelelő értékelését.
- 30** A jelenlegi rendszer nem előzi meg, hogy számos csalásgyanús esetet mind az Európai Ügyészségnek, mind az OLAF-nak bejelentsenek (lásd: **34.** bekezdés). Ezt követően mindkét szerv független módon értékeli a bejelentéseket és megállapítja, hogy azok valószínűleg az Európai Ügyészség bűnügyi vizsgálati vagy az OLAF közigazgatási hatáskörébe tartoznak-e. A csalásgyanús esetek kettős bejelentése miatt az OLAF a vizsgálat megindítása előtt köteles a „van találat/nincs találat” eljárást – az OLAF és az Európai Ügyészség által a párhuzamos vizsgálatok kockázatának minimalizálása érdekében kidolgozott eljárást (**1. háttérmagyarázat**) – alkalmazni, míg az Európai Ügyészség számára e mechanizmus használata opcionális.

1. háttérmagyarázat

A párhuzamos vizsgálatok elkerülése – a „van találat/nincs találat” eljárás és kiegészítő vizsgálatok alkalmazása

Amennyiben az OLAF bűncselekmény gyanúját észleli, indokolatlan késedelem nélkül jelentést (ECR) kell benyújtania az Európai Ügyészségnek.

A „van találat/nincs találat” eljárás célja annak biztosítása, hogy az OLAF ne indítson vizsgálatot, ha az Európai Ügyészség ugyanazon tényállás alapján már megtette ezt, valamint hogy meghatározza, kinek a hatáskörébe tartozik egy adott vizsgálat.

A hatályos munkamegállapodásoknak megfelelően a „van találat/nincs találat” eljárás azzal kezdődik, hogy az OLAF konzultál az Európai Ügyészséggel arról, hogy az folytat-e nyomozást bizonyos személyekkel vagy projektekkal kapcsolatban. Amennyiben az Európai Ügyészség nem folytat nyomozást e személyekkel vagy projektekkal kapcsolatban, az OLAF – bűncselekmény gyanújának hiányában – dönthet úgy, hogy saját vizsgálatot indít.

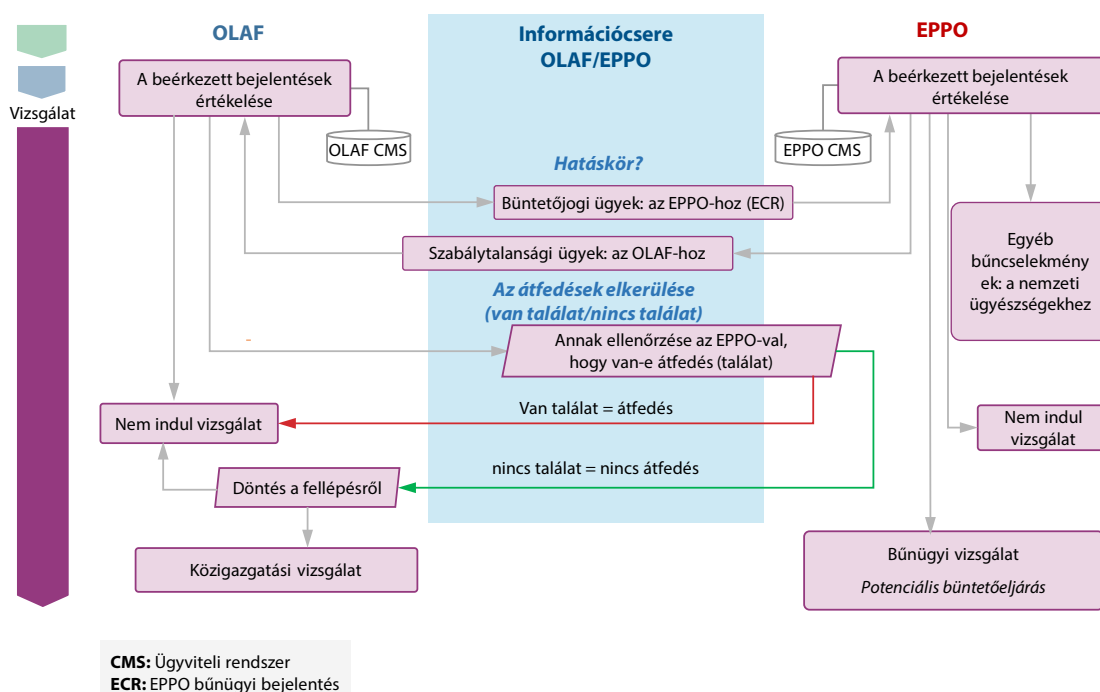
Pozitív találat esetén a két fél konzultáció keretében igyekeznek megállapítani, hogy a tények azonosak-e. Ha az Európai Ügyészség megerősíti, hogy nem azonos tényállásról van szó, az OLAF vizsgálatot indíthat.

Ha van találat és ha az Európai Ügyészség nem emel kifogást az OLAF konkrét és indokolt kérelme ellen, az OLAF párhuzamos, az Európai Ügyészségét kiegészítő vizsgálatot indíthat közigazgatási intézkedések meghozatala céljából. Az ilyen kiegészítő vizsgálatok során az OLAF-nak rendszeres konzultációt kell folytatnia az Európai Ügyészséggel.

Forrás: Európai Számvevőszék, a [883/2013/EU, Euratom rendeletet \(OLAF-rendelet\) módosító \(EU\) 2020/2223 rendelet](#) 12d. cikke, 12f. cikkének (1) bekezdése és 12g. cikkének (1) bekezdése, valamint (9), (11) és (18) preambulumbekezdése alapján.

31 Az OLAF felelős azért, hogy minden olyan bejelentést továbbítson az Európai Ügyészségnek, amely valószínűleg az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozó büntetendő magatartást érint³⁰. Az Európai Ügyészségnek a maga részéről lehetősége van tájékoztatni az OLAF-ot azokról az esetekről, amelyekben ő maga nem folytat vizsgálatot vagy megszüntette azt³¹. Az OLAF³² és az Európai Ügyészség információcsere-kötelezettsége a vizsgálati szakasz során mindvégig fennáll, amennyiben új bizonyítékok miatt az ügy besorolása közigazgatásról büntetőjogra változik, vagy fordítva. Megvizsgáltuk az OLAF-nál és az Európai Ügyészségnél a hatáskörök meghatározására alkalmazott eljárásokat, figyelembe véve a vonatkozó jogi követelményeket (lásd: **1. ábra**).

1. ábra | A bejelentések értékelése, az Európai Ügyészség és az OLAF hatáskörének gyakorlása

Forrás: Európai Számvevőszék.

³⁰ Az OLAF-rendelet 5. és 12c. cikke.

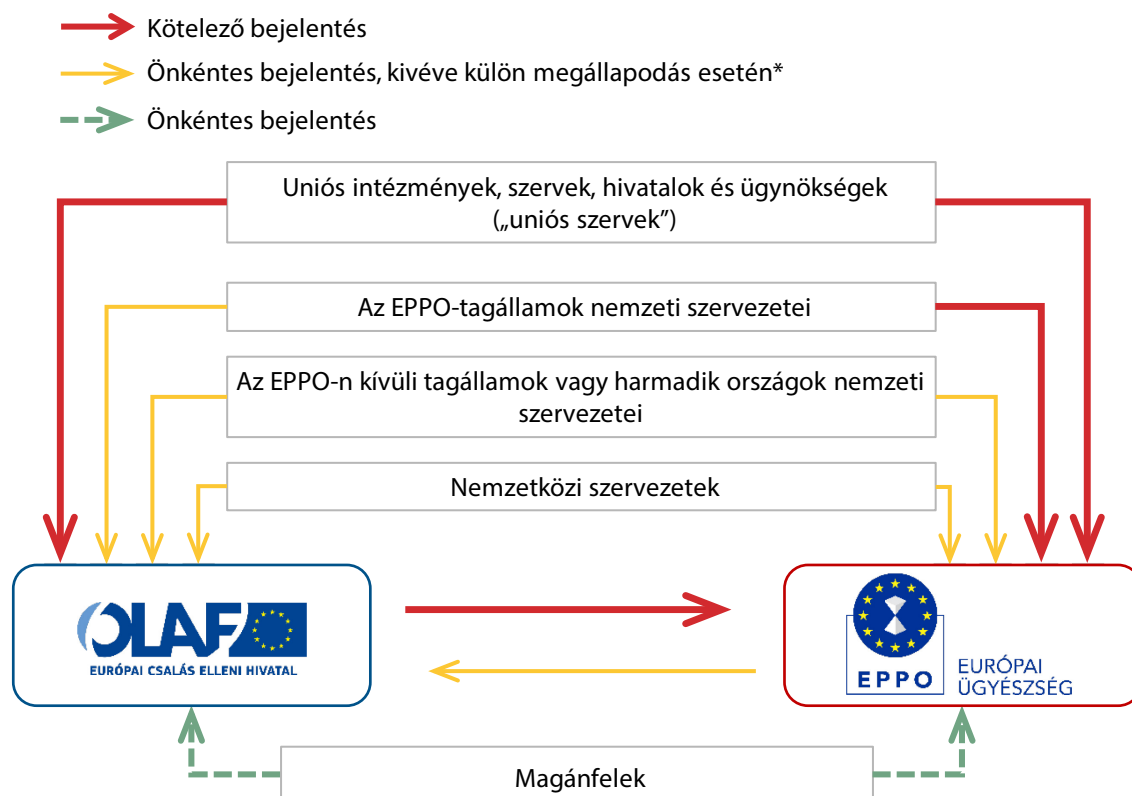
³¹ Az EPPO-rendelet 101. cikkének (4) bekezdése és az OLAF-rendelet 8. cikkének (4) bekezdése.

³² Az OLAF-rendelet 12g. cikke.

A csalásbejelentési kötelezettségek nem egységesek és párhuzamos bejelentéseket eredményeznek

32 A csalások felderítése elsősorban az uniós kiadások és bevételek belső kontrollrendszeréért felelős szervek feladata (lásd: az *1. melléklet 4).* bekezdése). A csalásgyanús esetek jelentésére vonatkozó feladataik ugyanakkor eltérők: a jogszabályok értelmében a nemzeti szervek az Európai Ügyészségnek, az uniós szervek pedig mind az Európai Ügyészségnek, mind az OLAF-nak tesznek bejelentést. Az egyéb szervezetek és a magánszereplők akár az Európai Ügyészségnek, akár az OLAF-nak, vagy akár mindkettőnek bejelenthetik az eseteket (lásd: *2. ábra).*

2. ábra | Csalásgyanús esetek bejelentése az Európai Ügyészségnek és az OLAF-nak

* Kivételes esetben az OLAF megállapodásokat köthet pl. vámhatóságokkal, vagy a vonatkozó pénzügyi megállapodások tartalmazhatnak ezzel kapcsolatos záradékokat.

Forrás: Európai Számvevőszék, az *EPPO-rendelet* 24. cikke és az *OLAF-rendelet* 8. cikkének (1) bekezdése alapján.

- 33** 2022 és 2024 között összesen 27 000 csalásgyanú-bejelentés érkezett az Európai Ügyészséghez és az OLAF-hoz, és a tendencia egyértelműen emelkedő volt ebben az időszakban. E bejelentések egyharmada esetében ítélték indokoltnak vizsgálat indítását, így azokat nyilvántartásba vették az Európai Ügyészség és az OLAF ügyviteli rendszerében (CMS): ez az Európai Ügyészség esetében a bejelentések 40%-ának, az OLAF esetében 26%-ának felel meg (lásd: [3. táblázat](#)).

3. táblázat | Az Európai Ügyészséghez és az OLAF-hoz beérkezett és nyilvántartásba vett, csalásgyanús esetekre vonatkozó bejelentések, 2022–2024

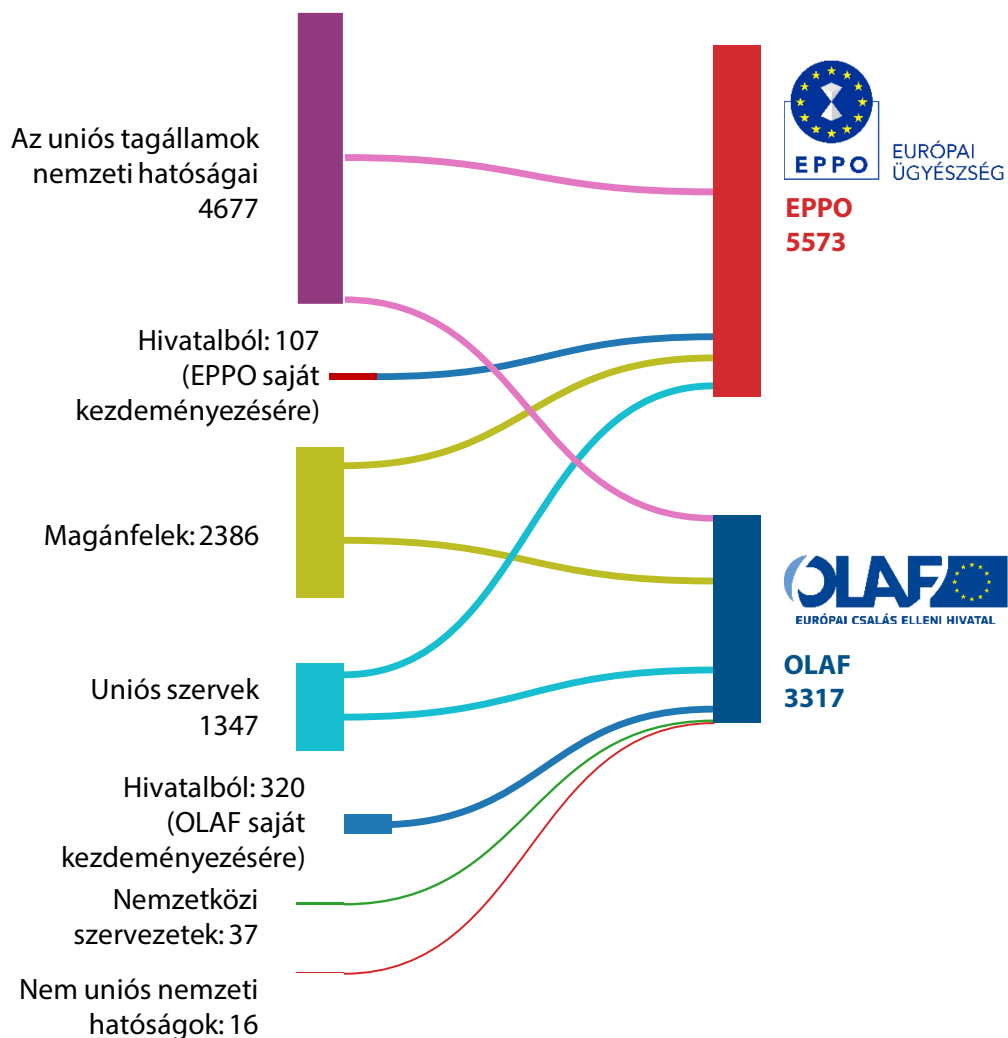
	Beérkezett				Iktatva az ügyviteli rendszerben (%)
	2022	2023	2024	Összesen	
EPPO	3 318	4 187	6 547	14 052	5 573 (40%)
OLAF	5 567	3 548	3 844	12 959	3 317 (26%)
Összesen	8 885	7 735	10 391	27 011	8 890 (33%)

Forrás: Az Európai Ügyészség 2022–2024. évi éves jelentései, az OLAF 2022–2023. évi éves jelentései és az OLAF által közvetlenül a Számvevőszék rendelkezésére bocsátott 2024. évi adatok.

- 34** Mivel az Európai Ügyészség és az OLAF ügyviteli rendszerei nem kapcsolódnak egymáshoz, és nem használnak közös ügyazonosítókat, nem lehet meghatározni, hogy a csalásgyanús esetekkel kapcsolatos bejelentések pontosan milyen arányban érkeznek be mind az Európai Ügyészséghez, mind az OLAF-hoz. A két szervnek történő párhuzamos bejelentés többletmunkát jelent mind a bejelentők számára, mivel a szervek különböző bejelentőrendszereket használnak, mind pedig az Európai Ügyészség és az OLAF számára, amelyeknek erőforrásokat kell biztosítaniuk a bejelentések nyilvántartásba vételére és értékelésére.
- 35** Az Európai Ügyészség az uniós szervektől, illetve a nemzeti hatóságoktól kapott valamennyi bejelentést rögzíti az ügyviteli rendszerében. A magánszereplők által bejelentett ügyeket egy ötfős központi irodai csoport előzetes elemzésnek veti alá, amelyet ezt követően egy európai ügyész hagy jóvá. Ezután az ügyviteli rendszerben csak azokat a bejelentéseket veszik nyilvántartásba, amelyek esetében úgy ítélik meg, hogy azok alkalmasak a büntetőjogi értékelésre. Ezt követően az Európai Ügyészség ügyviteli rendszerében nyilvántartásba vett valamennyi ügyet valamely delegált európai ügyész büntetőjogi értékelésnek veti alá. Az OLAF-on belül egy négyfős csoport végzi el az előzetes értékeléseket. Ezután az ügyviteli rendszerben rögzítik azokat az ügyeket, amelyeket potenciálisan vizsgálatra érdemesnek ítélnék.

36 Elvégeztük a 2022 és 2024 között a két ügyviteli rendszerben nyilvántartásba vett ügyek elemzését, és arra az eredményre jutottunk, hogy összesen 2386 bejelentés érkezett magánszereplőktől, ami az Európai Ügyészség és az OLAF által fogadott bejelentések 10%-át, illetve 55%-át teszi ki. A jogszabályi bejelentési kötelezettséggel rendelkezők – a magánfeleket nem számítva (lásd: **2. ábra**) – 6504 csalásyanús esetet jelentettek be, ebből 5004-et az Európai Ügyészség, 1500-at az OLAF regisztrált. Az Európai Ügyészséghez beérkezett bejelentések 91%-a nemzeti hatóságoktól, az OLAF által fogadottak 68%-a uniós szervektől származott (lásd: **3. ábra**).

3. ábra | A csalásyanús eseteket bejelentő szervezetek típus szerinti bontása, 2022–2024

Forrás: Európai Számvevőszék, az Európai Ügyészség és az OLAF által szolgáltatott adatok alapján.

- 37** Az OLAF együttműködik harmadik országok vámhatóságaival, és támogatja az uniós tagállamok vámhatóságait a vámjogszabályok feltételezett megsértésének kezelésében³³, például a csalással érintett behozatali vámok azonosításában. Adatelemzési tevékenységei és helyszíni ellenőrzései eredményeként 2022 és 2024 között az OLAF 320 bevételekkel és kiadásokkal kapcsolatos csalásgyanús esetet állapított meg saját kezdeményezésre. Ugyanebben az időszakban az Európai Ügyészség hivatalból, nyilvánosan hozzáférhető információk alapján vagy korábbi nyomozási tevékenység következményeként 107 PIF-bűncselekmény gyanújával kapcsolatos ügyet nyitott meg saját kezdeményezésre.
- 38** Az Európai Ügyészség tájékoztatása szerint a PIF-bűncselekményekre vonatkozó bejelentések elsősorban a bűnüldöző szervektől érkeznek. Az Európai Ügyészség adataiból nem állapítható meg, hogy ezek a bejelentések e szervek saját felderítéseiből erednek-e, vagy más szervektől kapott bejelentések értékeléséből. Ezek az adatok, ha elérhetőek lennének, segíthetnének jobban átlátni a felderítés átfogó javítása érdekében, hogy a különböző szereplők milyen mértékben vesznek részt a csalások felderítésében.

A jelenlegi rendszer nem biztosítja, hogy az Európai Ügyészség minden csalásbejelentést értékeljen

- 39** Az OLAF-nál 26 fő foglalkozik az ügyviteli rendszerében nyilvántartásba vett csalásgyanús esetek értékelésével. A [4. táblázat](#) a 2022–2024-es időszakban nyilvántartásba vett 3317 csalásgyanú-bejelentés értékelésének eredményeiről nyújt áttekintést. 2024 végéig 135 – többségében az év utolsó negyedében beérkezett – bejelentés esetében még folyamatban volt az értékelés.
- 40** Amikor egy ügyet az Európai Ügyészséghez továbbít, az OLAF-nak – bármely más uniós szervhez vagy nemzeti hatósághoz hasonlóan – indokolatlan késedelem nélkül be kell nyújtania az EPPO bűnügyi bejelentést (ECR)³⁴. Az ECR az Európai Ügyészség által kidolgozott egységes sablon, amely segítségével értékelhető, hogy a bejelentett esetek büntetőjogi vonatkozásúak-e. Az ECR ezért többek között a bűncselekmény jellegéről, az ügybeli tényállásról, az okozott vagy valószínűsíthető kár értékeléséről, valamint a károsultakról, gyanúsítottakról és más érintett személyekről tartalmaz információkat.

---

³³ A [Tanács 515/97/EK rendelete](#) a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről.

³⁴ Az [OLAF-rendelet](#) 12c. cikke és az [EPPO-rendelet](#) 24. cikke.

4. táblázat | OLAF: a nyilvántartásba vett csalásnyű esetek értékelése, 2022–2024

	Bejelentések értékelése		EPPO bűnyűgi bejelentés		Van találat/nincs találat	
	Szám	Átlagos idő (nap)	Szám	Átlagos idő (nap)	Pozitív	Negatív
Értékelés folyamatban	135	n.a.	n.a.	n.a.	3	2
Továbbítás az EPPO-hoz	162	68	143	17	29	18
Nem indult eljárás	2 314	57	n.a.	n.a.	22	40
Nyitott közigazgatási vizsgálat	564	61	29	n.a.	26	224
Lezárva	197	n.a.	2	n.a.	5	65
Megszűntetve	11	n.a.	9	n.a.	1	8
Folyamatban	356	n.a.	18	n.a.	20	151
Nyílt koordináció vagy kölcsönös segítségnyújtás*	142	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	11
Összesen	3 317	58	172	n.a.	80	295

* Az OLAF úgy vélte, hogy ezek a bejelentések jobban vizsgálhatók lennének a tagállamok vagy más uniós szervek által, de ehhez felajánlotta a segítségét.

Megjegyzés: n.a. = nem alkalmazható.

Forrás: Európai Számvevőszék, az OLAF által szolgáltatott adatok alapján.

A bejelentéseket értékelni és adott esetben továbbítani kell az Európai Ügyészséghez, mert a rendszer nem biztosítja, hogy minden bejelentés eljusson hozzá

- 41** Az OLAF 162 bűncselekmény gyanúját felvető esetet értékelt és továbbított az Európai Ügyészségnek. Ezen ügyek értékelésével átlagosan 68 napot töltött, az esetek felében a rendeletben meghatározott két hónapos maximumnál hosszabb időre volt szüksége³⁵. 19 esetben a büntetendő cselekmény esetleges fennállásának felmérése több mint 100 napot vett igénybe, a leghosszabb értékelés pedig közel kilenc hónapig (256 nap) tartott.

³⁵ Az OLAF-rendelet 12c. cikkének (4) bekezdése.

42 Az OLAF 143 ECR-t nyújtott be. Az ECR benyújtása átlagosan 17 nappal, a leghosszabb ügyben 55 nappal hosszabbította meg a folyamatot. Az OLAF 14 ügyben ECR benyújtása helyett a „van találat/nincs találat” eljárással győződött meg arról, hogy az Európai Ügyészség ugyanazon tények alapján indított-e már korábban vizsgálatot. Öt elutasított bejelentés esetében az OLAF arról értesítette az Európai Ügyészséget, hogy azokat az ECR és a „van találat/nincs találat” formanyomtatvány használata nélkül utasította el. Az Európai Ügyészség úgy határozott, hogy vizsgálatot indít ugyanazokkal a tényekkel kapcsolatban, amelyeket eredetileg az OLAF-nak jelentettek be.

A jogi keret nem biztosít az Európai Ügyészségnek rálátást az OLAF által elutasított bejelentésekre

43 Az OLAF 2314 bejelentés esetében értékelte úgy, hogy azok nem tartalmazzak elegendő bizonyítékot a vizsgálat megindításához, ezért ezekkel nem foglalkozott tovább. Ehhez az értékeléshez átlagosan 57 napra volt szüksége, ami nem éri el a rendeletben meghatározott két hónapos maximális időtartamot³⁶. Annak ellenére, hogy ezeket a bejelentéseket elutasítandó ügyként értékelte, az OLAF 62 „van találat/nincs találat” ellenőrzést végzett azok kapcsán az Európai Ügyészségnél. 22 ügy esetében az Európai Ügyészség azt válaszolta, hogy ő is megkapta a bejelentést. A fennmaradó 40 ügyben, amelyekről az Európai Ügyészség nem tudott, az OLAF nem nyújtott be ECR-t, mert véleménye szerint nem állt fenn büntetendő cselekmény gyanúja. Ezért az Európai Ügyészségnek nem volt rálátása ezekre a bejelentésekre.

44 Véleményünk szerint a csalásnyűs ügyek bejelentésére vonatkozó követelmények sokfélesége összetett rendszert eredményez, amely nem biztosítja, hogy minden bejelentés eljusson az Európai Ügyészséghez. A 62 „van találat/nincs találat” esetet leszámítva az OLAF – jogi keretével összhangban – 2252 bejelentést utasított el. Megjegyezzük, hogy végső soron csak az Európai Ügyészség rendelkezik hatáskörrel annak értékelésére, hogy egy bejelentés büntetendő cselekményre vonatkozik-e. Nem állapítható meg, hogy az Európai Ügyészség részben vagy egészben megkapta-e ezeket a bejelentéseket, mivel a két ügyviteli rendszer nem kapcsolódik egymáshoz.

---

³⁶ Az OLAF-rendelet 12c. cikkének (4) bekezdése.

A jelenlegi „van találat/nincs találat” rendszer késlelteti a vizsgálatok megindítását, ugyanakkor nem akadályozza meg a párhuzamos vizsgálatok megindítását

- 45** Az OLAF 564 olyan bejelentést értékelt, amelyek saját közigazgatási vagy kiegészítő vizsgálatok tárgyát képezhetik. Az OLAF átlagosan 61 napot töltött az említett ügyek értékelési folyamatával, ami összhangban van a jogszabályban előírt két hónapos időtartammal³⁷. A közigazgatási vizsgálat megindítása előtt és az Európai Ügyészség esetleges bűnügyi nyomozása veszélyeztetésének elkerülése érdekében az OLAF-nak le kell folytatnia a „van találat/nincs találat” eljárást az Európai Ügyészséggel (lásd: [1. háttérmagyarázat](#)), ami bonyolultabbá teszi a folyamatot, és legalább 4 nappal hosszabbítja meg a vizsgálatokat. Amennyiben az Európai Ügyészség ugyanazon cselekményekkel kapcsolatban már nyomozást folytat, az OLAF kiegészítő közigazgatási vizsgálatot javasolhat³⁸. Az Európai Ügyészség dönt arról, hogy elfogadja-e ezt a javaslatot.
- 46** Amint fentebb is említettük, a „van találat/nincs találat” ellenőrzés célja a – például a kettős bejelentés lehetőségéből adódó – párhuzamos vizsgálatok megelőzése. 2022–2024-ben azon 564 bejelentés közül, amelyek nyomán az OLAF vizsgálatot indított, 314 (57%) esetében nem végeztek el ezt az ellenőrzést. E 314 bejelentésből 75-öt (24%) az Európai Ügyészség továbbított az OLAF-nak, ezért ezekben az esetekben nem volt szükség ilyen ellenőrzés elvégzésére. Az OLAF tájékoztatása szerint 236 további bejelentés esetében az OLAF úgy értékelte, hogy azok nem tartoznak az Európai Ügyészség hatáskörébe, vagy más forrásból úgy tudta, hogy az Európai Ügyészség eltekintett hatáskörének gyakorlásától. Véleményünk szerint a jelenlegi „van találat/nincs találat” rendszer nem nyújt elegendő garanciát arra, hogy ne indítsanak párhuzamos vizsgálatot ugyanazokkal a tényekkel kapcsolatban. A fennmaradó három bejelentés esetében, amelyek az OLAF saját elemzési értékeléseiből származtak, az OLAF az Európai Ügyészséggel egyetértésben kiegészítő vizsgálatokat indított.
- 47** Megállapítottuk például, hogy azon 250 eset közül, ahol elvégezték a „van találat/nincs találat” értékelést, négyben az OLAF már annak elvégzése előtt megkezdte vizsgálatát. Ezekben az esetekben az OLAF csak átlagosan egy évvel (357 nappal) a vizsgálat megkezdését követően küldte el a „van találat/nincs találat” ellenőrzésre vonatkozó megkeresést. Négy másik esetben az OLAF nem tudta meghatározni a „van találat/nincs találat” értékelés elvégzésének időpontját, ezért nem tudtuk megállapítani, hogy erre a vizsgálat megkezdése előtt vagy után került-e sor.

³⁷ Az OLAF-rendelet 5. cikkének (4) bekezdése.

³⁸ Az OLAF-rendelet 12f. cikke.

Az Európai Ügyészség és az OLAF közötti információcsere szűk köre miatt kevesebb lehetőség nyílik az uniós költségvetés védelmét szolgáló kiegészítő közigazgatási intézkedésekre

48 Az Európai Ügyészség ügyviteli rendszerében nyilvántartott valamennyi csalásnyilvánosság esetet a delegált európai ügyészek (EDP) értékelik. Amennyiben a delegált európai ügyész úgy ítéli meg, hogy az Európai Ügyészség nem rendelkezik hatáskörrel, döntését az Európai Ügyészség valamely állandó tanácsa még felülvizsgálhatja, azaz felülbíráhatja a delegált európai ügyész értékelését, és dönthet úgy, hogy az Európai Ügyészség mégis hatáskörrel rendelkezik a nyomozásra³⁹. Az Európai Ügyészség csak az ellenőrzések időtartamát követi nyomon az egyes ügyek kapcsán, a 166 delegált európai ügyész⁴⁰ és 15 állandó tanács által a bejelentések értékelésére fordított tényleges időt azonban nem.

---

³⁹ Az EPPO-rendelet 26. cikkének (3) bekezdése.

⁴⁰ Az Európai Ügyészség 2024. évi éves jelentése, 81. o.

49 Az **5. táblázat** a 2022–2024-ben nyilvántartásba vett 5573 csalásnyilvánosság eset Európai Ügyészség általi értékeléséről nyújt áttekintést. 2024 végén 326 bejelentés (6%) értékelése még folyamatban volt az Európai Ügyészségnél. Ebből 112 (34%) bejelentés több mint három hónappal korábban érkezett be. Az Európai Ügyészség ezen ügyek közül 68 esetében az információkat vizsgálta, a fennmaradó 44 bejelentés pedig az állandó tanácsoknál volt felülvizsgálat alatt.

5. táblázat | Európai Ügyészség: a beérkezett bejelentések értékelése, 2022–2024

EPPO	2022	2023	2024	Összesen	Megosztott ügyekkel együtt összesen*
Más ügyekkel összevonva	0	7	14	21	
Függőben	1	13	312	326	
Beérkezett – 2024. 4. n.év			214	214	
Beérkezett -- 2024. 4. n.év előtt	1	13	98	112	
Nem indult eljárás	652	637	660	1 949	
<i>Továbbbutalva az OLAF-hoz</i>	1	29	26	56	
Vizsgálat indult	861	1 220	1 196	3 277	3 491
Folyamatban	320	660	905	1 885	1 966
Más ügyekkel összevonva	136	195	145	476	501
Megszüntetve	247	279	139	665	722
<i>továbbbutalva az OLAF-hoz</i>	17	11	3	31	33
<i>továbbbutalva a nemzeti hatóságokhoz</i>	95	146	116	357	377
Bíróság elé vitt ügy (büntetőeljárás)	158	86	7	251	302
Összesen	1 514	1 877	2 182	5 573	

* A megosztott ügyek olyan bejelentésekből erednek, amelyek nyomán több vizsgálat is indulhat.

Forrás: Európai Számvevőszék, az Európai Ügyészség által szolgáltatott adatok alapján.

Az elutasított bejelentésekről nem minden esetben értesítik az OLAF-ot, ami korlátozhatja a közigazgatási intézkedések lehetőségét

- 50** Értékelési eredményeként az Európai Ügyészség arra a következtetésre jutott, hogy 1949 bejelentés nem tartozik a hatáskörébe, vagy azokat nem támasztották alá megfelelően. Ezért ezeket a bejelentéseket elutasította. Az Európai Ügyészség nem szolgáltatott adatokat arról, hogy mennyi időbe telt e bejelentések értékelése. A jogszabályokkal⁴¹ összhangban az Európai Ügyészség hatáskörébe nem tartozó bűncselekményekkel kapcsolatos bejelentéseket továbbítani kell a nemzeti ügyészségekhez, de az Európai Ügyészség által rendelkezésre bocsátott adatokból nem derül ki, hogy hány elutasított bejelentést küldtek tovább a nemzeti hatóságoknak.
- 51** Az Európai Ügyészség ügyviteli rendszere 2023 októbere óta nyilvántartásba veszi az OLAF-hoz továbbított ügyeket. A 2023 októbere és 2024. december vége között az OLAF-nak továbbított 56 bejelentés esetében átlagosan 116 nap telt el azoknak az Európai Ügyészséghez való beérkezése és az OLAF-hoz történő továbbítása között. Az Európai Ügyészség belső szabályai két hónapos határidőt írnak elő az OLAF-nak való továbbításra, de ezt a határidőt az Európai Főügyész meghosszabbíthatja⁴². Az Európai Ügyészség tájékoztatása szerint ezekben az ügyekben a határidő meghosszabbítását megfelelően jóváhagyták.
- 52** A Bizottság – és elsősorban az OLAF – nem rendelkezik hozzáféréssel az Európai Ügyészség által nem vizsgált összes bejelentéshez, például az EPPO- rendelettel összhangban a nemzeti ügyészekhez vagy a nemzeti közigazgatási hatóságokhoz továbbítottakhoz. Ez korlátozhatja az Unió csalás elleni politikájáért felelős OLAF-ot abban, hogy értékelje a Bizottság által az uniós költségvetés védelme érdekében alkalmazandó további kiegészítő közigazgatási intézkedések relevanciáját.

---

⁴¹ Az EPPO-rendelet 24. cikkének (8) bekezdése.

⁴² Az Európai Ügyészség belső eljárási szabályzata 40. cikkének (4)–(5) bekezdése és 42. cikkének (4) bekezdése.

Az OLAF nem rendelkezik információkkal a folyamatban lévő vizsgálatok állapotáról, ami akadályozza abban, hogy kiegészítő vizsgálatokat javasoljon

- 53** Az Európai Ügyészség úgy határozott, hogy a 2022–2024-ben beérkezett bejelentések közül 3277 kapcsán 3491 vizsgálatot indít. Megállapítottuk, hogy a vizsgálatok 88%-a az első kézhezvételtől számított 60 napon belül elindult, amint azt az Európai Ügyészség belső eljárásai elő is írják, sőt 54% már öt napon belül megkezdődött. A bejelentések fennmaradó 12%-a esetében, amikor az értékelés több mint 60 napot vett igénybe, jóváhagyták a határidők meghosszabbítását⁴³.
- 54** Ha egy bejelentés vizsgálata folyamatban van, az Európai Ügyészség értelemszerűen korlátozza a bejelentéssel kapcsolatos információkhoz való hozzáférést, és azokat csak szigorúan a szükséges ismeret elve alapján hozza nyilvánosságra. Erre a bűnügyi nyomozások titkosságának védelme és az ártatlanság védelmének elve, valamint a bizonyítékoknak az állítólagos csalók általi megsemmisítésével szembeni védelme érdekében van szükség. A delegált európai ügyészek szakmai megítélésére van bízva, hogy az esetleges kiegészítő vizsgálat lehetővé tétele érdekében valamely információ más szervek, többek között az OLAF rendelkezésére bocsátható-e, és ha igen, mikor.
- 55** Az OLAF által végzett kiegészítő vizsgálatok eredményesen erősíthetik az uniós költségvetés védelmét azáltal, hogy a folyamat lehető legkorábbi szakaszában olyan közigazgatási intézkedések elfogadását javasolják, mint például kizárás az uniós finanszírozásból (feketelistázás) vagy a korai felismerési rendszer használata – amennyiben az Európai Ügyészség dönt arról, hogy mikor kell az OLAF rendelkezésére bocsátani az annak eldöntéséhez szükséges információkat, hogy költséghatékony lenne-e kiegészítő vizsgálat megindítása. Ha a nyilvánosságra hozatalt a büntetőügy lezárásáig késleltetik, az azzal a hátránnyal jár, hogy a bűnügyi nyomozások lezárása több évig is eltarthat.
- 56** Megállapítottuk, hogy az OLAF 2022–2024-ben 67 kiegészítő vizsgálatot indított a beérkezett bejelentések kapcsán: ez az Európai Ügyészség által indított vizsgálatok mintegy 2%-át teszi ki. E vizsgálatok közül 49-et az Európai Ügyészség kérésére, 18-at pedig az OLAF kezdeményezésére indítottak. 2024 decemberéig 17 kiegészítő vizsgálat zárult le, amelyek nyomán 42 millió euró visszafizettetésére és 240 000 euró értékű megelőző intézkedés meghozatalára vonatkozó ajánlások születtek. Az Európai Ügyészség fennmaradó vizsgálataiban az OLAF nem rendelkezett információkkal ahhoz, hogy felmérje az esetleges kiegészítő vizsgálatra irányuló javaslat potenciális értékét. Emellett 2024 decemberéig az OLAF 47 olyan vizsgálatot zárt le, 610 millió euró értékben, amelyek esetében a bejelentés 2022 előtt érkezett be.

---

⁴³ Az Európai Ügyészség belső eljárási szabályzata 39. cikkének (5)–(7) bekezdése.

Az OLAF nem rendelkezik információkkal a vizsgálatok megszüntetéséről, ami akadályozza abban, hogy közigazgatási vizsgálatot indítson

- 57** Az Európai Ügyészség által indított vizsgálatok közül – 41 heaügyet nem számítva, amelyek a tagállamok, nem pedig a Bizottság, illetve az OLAF hatáskörébe tartoznak – 681-et szüntettek meg. Az OLAF-ot nem tájékoztatják automatikusan az ügyek megszüntetéséről. Megállapítottuk, hogy az Európai Ügyészség ezen ügyek közül csak 33 (5%) esetében küldött tájékoztatást az OLAF-nak. A fennmaradó 648 esetben (95%) az OLAF-nak nem volt lehetősége megvizsgálni, hogy költséghatékony lenne-e olyan közigazgatási vizsgálatot indítani, amely alapján a Bizottság megfelelő elővigyázatossági intézkedéseket fogadhatna el.
- 58** Az Európai Ügyészség által az OLAF-nak bejelentett 33 megszüntetett vizsgálat esetében a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az Európai Ügyészség által megosztott információk nem voltak kellően részletesek ahhoz, hogy szolgálatai meghozhassák a megfelelő intézkedéseket, vagy felkérhessék az OLAF-ot közigazgatási vizsgálat megindítására. A hatályos munkamegállapodások értelmében a Bizottságnak lehetősége volt arra, hogy további információkat kérjen. 2024 novemberében az Európai Ügyészség és a Bizottság új bejelentő sablonról állapodott meg, amely részletesebb információkat tartalmaz az egyes megszüntetett ügyekről. Tekintettel arra, hogy ellenőrzésünk lezárásának határideje 2024. december 31. volt, az új bejelentő sablon hatását nem tudtuk értékelni.
- 59** Az Európai Ügyészség 377 megszüntetett vizsgálatot továbbutalt a nemzeti hatóságokhoz, mivel az értékelésért felelős delegált európai ügyész úgy vélte, hogy a nemzeti hatóságok alkalmasabbak a szükséges intézkedések meghozatalára. Bár a nemzeti hatóságoknak beszámolási kötelezettségeik vannak az OLAF vagy a Bizottság felé, ez utóbbi az Európai Ügyészségtől nem kap közvetlen információkat, így a nyomkövetési folyamat nem teljes mértékben eredményes.

A Bizottság hiányos információkkal rendelkezik a büntetőeljárás alá vont vizsgálatok számáról, ami akadályozza a közigazgatási intézkedések teljes körű alkalmazásában

- 60** Ha behajtás, közigazgatási utóellenőrzés vagy nyomon követés céljából szükséges, az Európai Ügyészség köteles értesíteni az illetékes nemzeti hatóságokat, az érdekelt feleket, valamint az érintett uniós szerveket a büntetőeljárás megindítására vonatkozó határozatról⁴⁴. A bíróság elé vitt 302 vizsgálat mintegy kétharmadáról (202) tájékoztatták a Bizottságot, arról azonban nem, hogy a többi esetben az érintett közigazgatási hatóságok Bizottságon kívüli entitások voltak-e, és megfelelően tájékoztatták-e őket, illetve megtették-e a szükséges közigazgatási intézkedéseket. Amennyiben nem tud az összes ilyen esetről, a Bizottság nem képes biztosítani az összes szükséges közigazgatási intézkedés alkalmazását.

A Bizottság nem rendelkezik teljes rálátással arra, hogy a csalással kapcsolatos vizsgálatok összességében milyen hatást gyakorolnak az uniós költségvetésre

- 61** Az Európai Ügyészség, a nemzeti ügyészségek és az OLAF által folytatott bűnügyi és közigazgatási vizsgálatok végső célja az Unió pénzügyi érdekeinek védelme. Ez az elítélt bűnözők szankcionálásával és olyan közigazgatási intézkedések meghozatalával érhető el, mint például a pénzeszközök visszafizettetése, a folyamatban lévő szerződések felfüggesztése vagy a jövőbeli finanszírozásból való kizárások. Arra számítottunk, hogy a Bizottság – mint az uniós költségvetés végrehajtásáért végső felelősséget viselő szerv – áttekintést kap arról, hogy a bűnügyi és közigazgatási vizsgálatok eredményei milyen mértékben járulnak hozzá az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez. Elvárható lenne továbbá, hogy a Bizottság nyomon kövesse a csalásokkal kapcsolatos vizsgálatok eredményeit annak biztosítása érdekében, hogy az uniós költségvetés felé fennálló valamennyi tartozást megfelelően behajtsák.

---

⁴⁴ Az EPPO-rendelet 36. cikkének (6) bekezdése.

A bejelentett csalásgyanús esetekre vonatkozó adatok eltéréseket mutatnak, amelyeket nem elemeztek

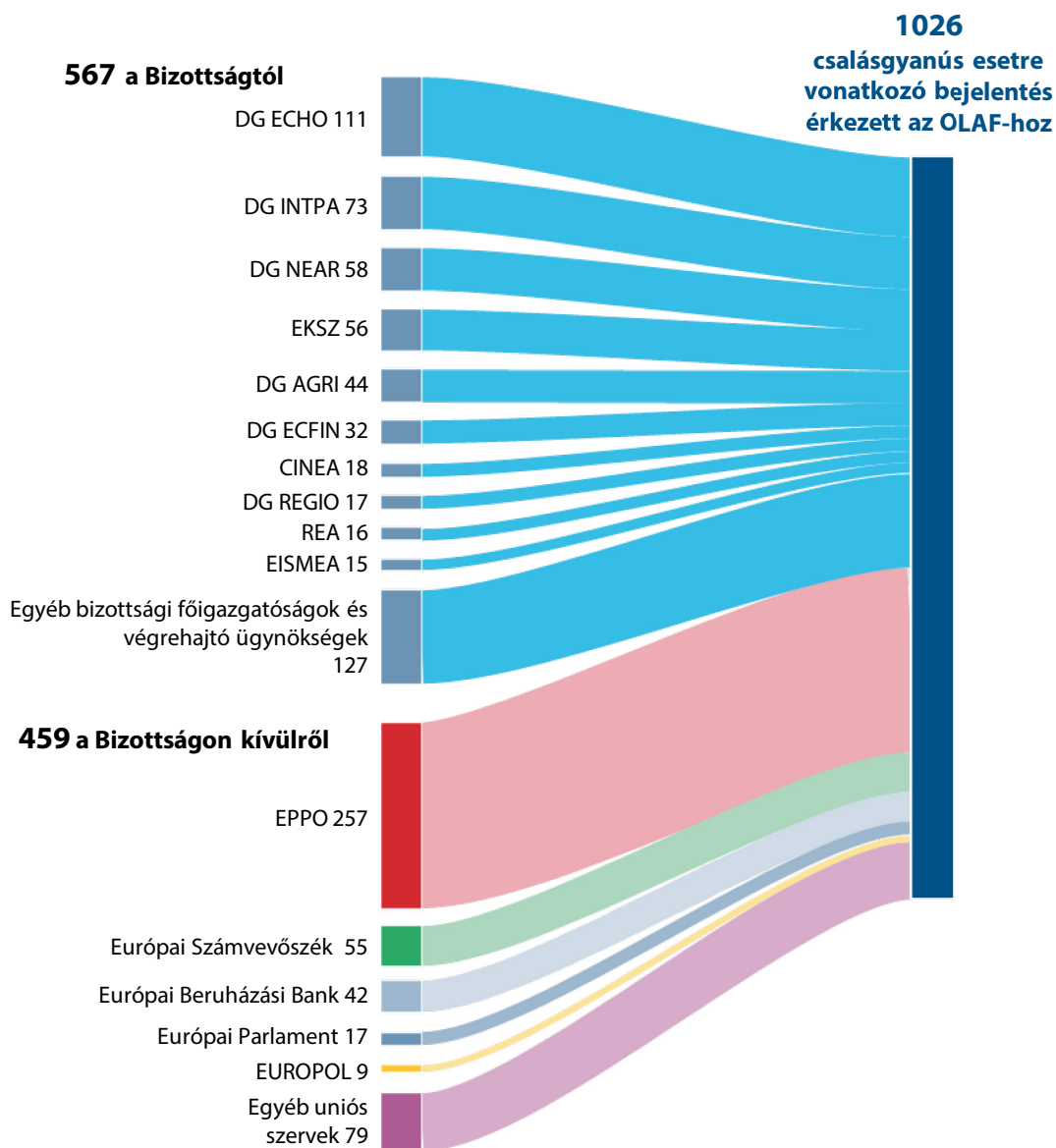
- 62** Elemeztük, hogy van-e összefüggés az Európai Ügyészség és az OLAF ügyviteli rendszerében nyilvántartott, a tagállami szervek által benyújtott csalásgyanús esetek száma és a felelősségi körükbe tartozó uniós költségvetés összege között.
- 63** Mind az uniós költségvetési bevételek, mind a kiadások tekintetében kiszámítottuk az egyes tagállamok „bejelentési arányát”, összevetve a teljes bevételből (hagyományos saját források (TOR) plusz hozzáadottérték-adó (héta) alapú hozzájárulások) vagy a teljes kiadásból az általuk kezelt rész részarányát a nemzeti hatóságok és az uniós szervek által az Európai Ügyészségnek és az OLAF-nak küldött, a csalásgyanús esetekre vonatkozó összes bejelentésből való részesedésükkel. Az 1 feletti bejelentési arány azt jelzi, hogy az adott tagállamban a bejelentések száma arányosan magasabb a felelősségi körébe tartozó bevételek vagy kiadások volumenéhez képest. Amint a **4. ábrából** kiderül, a bejelentési arányok jelentősen eltérnek, és egyes tagállamok sokkal több csalásgyanús esetről számoltak be, mint ami a felelősségi körükbe tartozó bevételek és kiadások volumene alapján elvárható lenne. A Bizottság nem elemezte ezeket a különbségeket, például annak megállapítása érdekében, hogy azok esetleg a felderítés hiányosságainak vagy a megelőzés erősségének tudhatók-e be.

4. ábra | 2022–2024: a csalásnyús eseteknek az uniós bevételekhez és kiadásokhoz viszonyított bejelentési aránya tagállamonként

64 Az uniós szerveknek jogi kötelezettsége, hogy mind az Európai Ügyészségnek, mind az OLAF-nak jelentsék a csalásyanús eseteket (lásd: [32.](#) bekezdés). Az OLAF 2022 és 2024 között 567 ilyen bejelentést kapott különféle bizottsági szolgálatoktól. Ugyanebben az időszakban az OLAF 459 csalásyanús esetre vonatkozó bejelentést kapott a Bizottságon kívüli uniós szervektől, és ezen belül az Európai Ügyészségtől, az Európai Beruházási Banktól (EBB) és az Európai Számvevőszéktől érkező bejelentések több mint 77%-ot tettek ki (lásd: [5. ábra](#)).

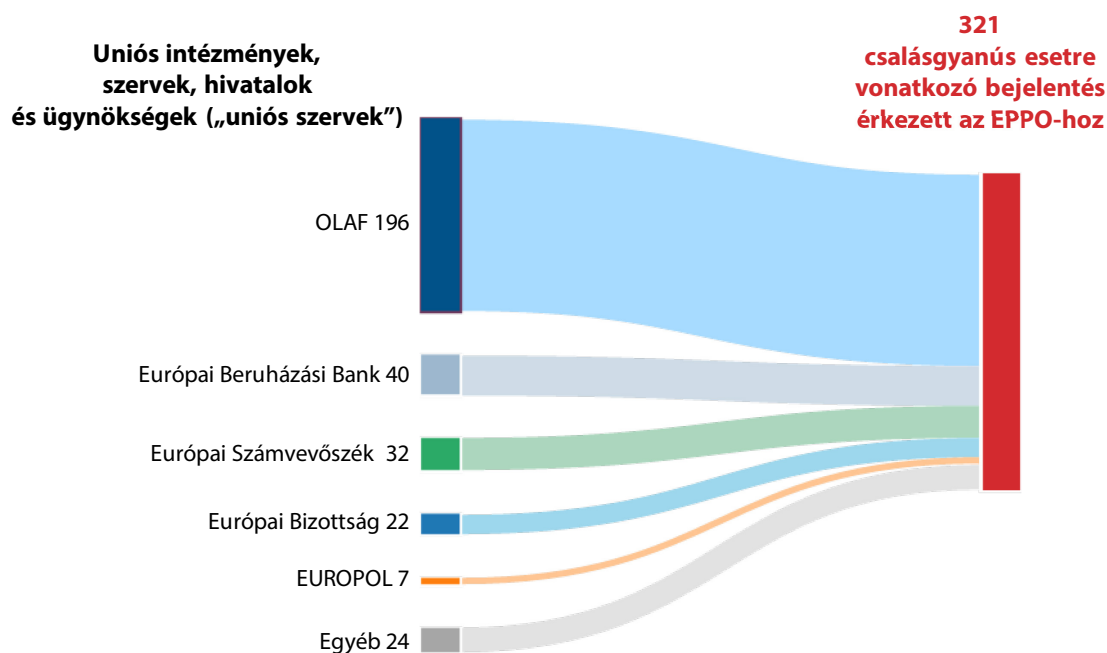
5. ábra | 2022–2024: a Bizottság és az ügynökségek, valamint az egyéb Bizottságon kívüli uniós szervek által az OLAF-nak bejelentett csalásyanús esetek

Forrás: Európai Számvevőszék, az OLAF által szolgáltatott adatok alapján.

- 65** 2022 és 2024 között az uniós szervek 321 csalásgyanús esetet jelentettek be az Európai Ügyészségnek. A legtöbb bejelentés az OLAF-tól érkezett (196), ezt az EBB és a Számvevőszék követte (lásd: [6. ábra](#)).

6. ábra | 2022–2024: az uniós szervek által az Európai Ügyészségnek bejelentett csalásgyanús esetek

Forrás: Európai Számvevőszék, az Európai Ügyészség által szolgáltatott adatok alapján.

- 66** A Bizottság nem elemezte, hogy az OLAF miért kap több (mintegy háromszor annyi) bejelentést az uniós szervektől, mint az Európai Ügyészségtől. Ez részben azzal magyarázható, hogy az uniós szervek, amelyek kötelesek indokolatlan késelem nélkül közvetlenül megküldeni az Európai Ügyészségnek a PIF-bűncselekmények gyanújára vonatkozó bejelentéseket⁴⁵, felkérhetik az OLAF-ot is, hogy végezze el bejelentéseik kezdeti értékelését⁴⁶. További lehetséges magyarázat lehet az a tény, hogy az Európai Ügyészségen kívüli tagállamokat vagy az uniós intézmények belső ügyeit, például a személyzet által elkövetett nem büntetőjogi jogsértéseket érintő csalásbejelentéseket is küldenek az OLAF-nak. Ezek a tényezők bizonyos mértékben magyarázatot adhatnak ugyan az uniós szervek által a két szerv felé történő adatszolgáltatás közötti szintkülönbségre, ez a különbség még így is jelentős.

⁴⁵ Az [EPPO-rendelet](#) 24. cikkének (1) bekezdése.

⁴⁶ Az [OLAF-rendelet](#) 12c. cikkének (6) bekezdése és az [EPPO-rendelet](#) (51) preambulumbekzdése.

Az Európai Ügyészség és az OLAF vizsgálatainak végeredményeire vonatkozó adatok nem vethetők össze

- 67** Az Európai Ügyészség bűnügyi nyomozásainak célja a bűnözők szankcionálása; ez magában foglalhatja a bűncselekményből származó jövedelem visszaszerzését is. Vizsgálatai során az Európai Ügyészség dönthet egyes vagyoni eszközök befagyasztásáról is a kártérítés megfizetésének biztosítása érdekében, amennyiben ezt követően büntetőjogi felelősséget megállapító ítéletre kerül sor. Ilyen esetekben, és amennyiben a kártérítés összegét a nemzeti bíróságok állapították meg, a tagállami hatóságok felelősek a bűncselekményből származó jövedelem visszaszerzéséért. Ez jellemzően a büntetendő cselekményből eredő teljes kárt jelenti, beleértve a nemzeti vagy uniós költségvetést, valamint adott esetben a bűncselekmény egyéb áldozatait megillető összegeket is. Végezetül a befagyasztott vagyoni eszközöket és minden egyéb vagyontárgyat el kell kobozni és pénzzé kell tenni. Az Európai Ügyészségnek értesítenie kell a károsultakat az ügyről, függetlenül attól, hogy nemzeti hatóságokról vagy uniós szervekről van-e szó. Ezek a hatóságok bármikor meghozhatják a szükséges közigazgatási intézkedéseket, amennyiben azok nem okoznak fennakadást a büntetőeljáráásban⁴⁷.
- 68** Az OLAF vizsgálatainak végeredményei az uniós szerveknek, illetve a nemzeti hatóságoknak (például a vámhatóságoknak vagy az uniós forrásokkal foglalkozó irányító hatóságoknak) szóló ajánlások. Ezek az ajánlások az uniós költségvetés múltbeli vagy jövőbeli kötelezettségzegésekkel szembeni védelmét célzó intézkedésekre irányuló javaslatokra összpontosítanak, például az uniós költségvetés számára visszafizettetendő összegek meghatározására, az uniós finanszírozásból való kizárásra, a korai felismerésre, az uniós kiadásokat érintő, folyamatban lévő szerződések kifizetéseinek felfüggesztésére, vagy vámhatósági intézkedésekre irányuló javaslatokra, amennyiben uniós bevételek forognak kockán. Az OLAF saját hatáskörben nem hozhatja meg ezeket az intézkedéseket. Ajánlásainak végrehajtása az uniós kiadások kezeléséért felelős szervek feladata⁴⁸. A bevételi oldalon az OLAF ajánlásainak címzettjei a tagállamok, és a Bizottság feladata azok végrehajtásának biztosítása.

---

⁴⁷ A PIF-irányelv 13. cikke, valamint az [uniós költségvetési rendeletben](#) és az alkalmazandó ágazati jogszabályokban meghatározott kötelezettségek.

⁴⁸ Az [uniós költségvetési rendelet](#) 98. és 100. cikke.

69 A **6. táblázat** az Európai Ügyészség és az OLAF vizsgálatainak végeredményeit mutatja be 2024. december 31-i állapot szerint, a 2022 és 2024 között nyilvántartásba vett ügyekhez kapcsolódóan. Az Európai Ügyészség és az OLAF által elért eredmények közvetlenül nem hasonlíthatók össze: az OLAF vizsgálati nyomán megfogalmazott valamennyi ajánlás közvetlenül az uniós költségvetéshez kapcsolódik, míg az Európai Ügyészség esetében a szóban forgó összegek nemzeti költségvetéseket és más károsultakat is érintenek. Emiatt nehéz konszolidált áttekintést kapni az Európai Ügyészség és az OLAF vizsgálatainak végeredményeiből származó, az uniós költségvetést érintő összegekről.

6. táblázat | Az Európai Ügyészség és az OLAF nyilvántartásba vett bejelentésekkel kapcsolatos bűnügyi és közigazgatási vizsgálatainak eredményei, 2022–2024

Az Európai Ügyészség bűnügyi nyomozásai		
Valamennyi károsult együttvéve		
Vagyoni eszközök befagyasztását elrendelő vizsgálatok száma	347	
jogerős bírósági végzéssel	32*	
	Elrendelve	Végrehajtva
Az EPPO által meghozott, vagyoni eszközök befagyasztását elrendelő végzések értéke (millió euró)	3 007,4	764,1*
A nemzeti bíróságok által kibocsátott jogerős bírósági visszafizetési felszólítások értéke (millió euró)	231,7*	
Az OLAF közigazgatási vizsgálatai		
Csak az uniós költségvetés		
Javasolt ajánlásokat eredményező vizsgálatok száma	163	
végrehajtott pénzügyi ajánlásokkal (visszafizettetések)	16	
Vizsgálatok száma a javasolt ajánlás típusa szerint:		
Pénzügyi ajánlások	90	
Elővigyázatossági intézkedések	78	
Közigazgatási ajánlások (feketelistázás**)	26	
Igazságügyi ajánlások	16	
	Tervezett	Megvalósult
Az ajánlások értelmében visszafizettetendő összeg (millió euró)	615,3	23,1
Az ajánlások értelmében zárolandó összeg (millió euró)	52,4	9,7

* Csak a 2022–2024-ben indított nyomozásokkal kapcsolatban 2024-ben kibocsátott jogerős bírósági végzéseket tartalmazza. Az Európai Ügyészség csak 2024-ben tudta előteremteni ezeknek a nemzeti igazságügyi hatóságok által generált információknak az összegyűjtéséhez és rögzítéséhez szükséges erőforrásokat.

** A korai felismerési és kizárási rendszer keretében végrehajtott kizárás.

Forrás: Európai Számvevőszék, az Európai Ügyészség és az OLAF által szolgáltatott adatok alapján.

70 A 2022–2024-es időszakban az Európai Ügyészség 347 vizsgálat keretében 3 milliárd euró értékű vagyoni eszközt fagyasztott be (közvetlenül vagy bírósági végzés révén). 2024-ben e vizsgálatok közül 32 esetében került sor jogerős bírósági határozatra; ezekben az ügyekben a bíróság összesen 232 millió euró összegű kártérítést hagyott jóvá, és kötelezte a nemzeti hatóságokat a bűncselekményből származó jövedelmek visszaszerzésére, többek között a befagyasztott vagyoni eszközök elkobzása révén. Más ügyekben 2022-ben és 2023-ban született bírósági határozat, de ezen ügyek kapcsán az Európai Ügyészség nem rendelkezik adatokkal a bíróságok által megerősített károkról. A 232 millió eurós összeg a bűncselekményekből eredő teljes kár összege, nem csupán az uniós költségvetést érintő részé. Ezenkívül a visszafizetésre csak azt követően kerülhet sor, hogy az elkobzott vagyontárgyakat készpénzre váltották át. A Bizottság nem rendelkezik információkkal annak nyomon követéséhez, hogy a nemzeti bíróságok által kibocsátott 232 millió euró összegű jogerős visszafizetési végzésnek mekkora része kapcsolódik az uniós költségvetéshez. A Bizottság arról tájékoztatott bennünket, hogy 2024 novemberében megkezdte az Európai Ügyészség által bejelentett nyomozások eredményeinek nyomon követésére szolgáló „EPPO áttekintő mechanizmus” bevezetését. Ezen új rendszer eredményei egyelőre még nem láthatóak.

71 Összehasonlításképpen: igazgatási jogi kerete alapján az OLAF 90 vizsgálat keretében adott ki – 615 millió euró visszafizettetésére és további 52 millió euró megelőző intézkedések alkalmazására irányuló – pénzügyi következményekkel járó ajánlásokat. 2024 végéig ezen ajánlások közül tizenhatot hajtottak végre az érintett engedélyezésre jogosult tisztviselők. Ennek eredményeként 23 millió eurót fizettettek vissza, és a 10 millió euró összegű megelőző intézkedés teljes mértékben alkalmazásra került. Mindkét összeg közvetlenül az uniós költségvetéshez kapcsolódik.

A Bizottság nem rendelkezik teljes körű információkkal a nemzeti bírósági határozatokhoz kapcsolódó, az uniós költségvetést érintő összegekről

72 Az Európai Ügyészség és az OLAF nem felelős közvetlenül az uniós források visszafizettetéséért. Az uniós költségvetés végrehajtásáért végső soron felelős Bizottságnak kell biztosítania, hogy az illetékes nemzeti vagy uniós hatóságok minden esedékes összeget haladéktalanul behajtsanak⁴⁹, függetlenül attól, hogy a visszafizetés büntetőjogi vagy közigazgatási eljárás eredménye-e. Ehhez ismernie kell az uniós költségvetést megillető összegeket.

---

⁴⁹ Az uniós költségvetési rendelet 98. és 100. cikke.

- 73** Míg az OLAF nyomon követi ajánlásainak végrehajtását, az EPPO áttekintő mechanizmust, amely az uniós kiadásokkal és a tradicionális saját forrásokból származó bevételekkel kapcsolatos ügyekre terjed ki, csak 2024 novemberében vezette be a Bizottság. A héa kapcsán a 2021 júniusa és 2024 decembere között elbírált valamennyi vizsgált ügyről 2025 januárjában tájékoztatta a Bizottságot az Európai Ügyészség.
- 74** Ami az OLAF ajánlásait illeti, az uniós kiadásokat érintő csalások kockázatáról szóló jelentésünkre⁵⁰ reagálva az OLAF monitoringmechanizmust vezetett be a Bizottság engedélyezésre jogosult tisztviselői által megállapított jogerős visszafizettetések nyomon követésére. Az OLAF által rendelkezésre bocsátott adatok azt mutatják, hogy az ajánlások nyomán 2022 és 2024 között 4,5 milliárd euró visszafizettetésére került sor (ebből 3,4 milliárd euró egyetlen ügy kapcsán), és 0,8 milliárd euró összegű megelőző intézkedést alkalmaztak. Ezek a visszafizettetések a 2008 és 2024 között nyilvántartásba vett bejelentésekkel kapcsolatos OLAF-vizsgálatokhoz kapcsolódnak, ami megmagyarázza, hogy a visszafizettetett összeg miért volt több mint ötször magasabb a fenti [6. táblázatban](#) feltüntetett összegnél.
- 75** Ami az Európai Ügyészség nyomozásait illeti, a büntetőbírói határozatok eredményeként behajtott, héacsáláshoz kapcsolódó összegeket a tagállamok tartják meg. Az Unió bevételbeszedési rendszerében ez befolyásolja a tagállamok héaalapját, amelyet az éves héaalapú sajátforrás-hozzájárulásuk kiszámításához használnak. A tagállamok e célból közlik a Bizottsággal az adott évre vonatkozó héaalapjukat, a Bizottság pedig rendszeres ellenőrzések révén győződik meg a tagállamok által szolgáltatott adatok helyességéről. Ellenőrzésünk idején azonban a Bizottság nem rendelkezett információkkal ezekről a héaügyekről, és ezért nem hozott létre külön mechanizmust annak nyomon követésére, hogy a bíróságok által elrendelt visszafizettetések szerepeltek-e az adott tagállam héaalapjában.

---

⁵⁰ 01/2019. sz. különjelentés: „Az uniós kiadásokat érintő csalások elleni küzdelem: intézkedésre van szükség”.

76 Az Európai Ügyészség tradicionális saját forrásokkal és uniós kiadásokkal kapcsolatos vizsgálatai a nemzeti bíróságok által elrendelt visszafizettetéseket eredményezhetnek. E visszafizettetések nyomon követése érdekében a Bizottságnak legkésőbb a vizsgálathoz kapcsolódó bírósági eljárás kezdetekor tisztában kell lennie az ilyen esetek létezésével. Megállapítottuk, hogy az Európai Ügyészség által a 2022–2024-es időszakban indított ügyek esetében a Bizottságot a bíróság elé terjesztett 302 vizsgálatból 202-ről tájékoztatták (lásd még: **60.** bekezdés). 2024 novemberében a Bizottság megkezdte egy olyan mechanizmus bevezetését, amely nyomon követi, hogy ezek az összegek milyen mértékben érintik az uniós költségvetést (lásd: **70.** bekezdés). A fennmaradó 100 ügy esetében az Európai Ügyészség által bíróság elé vitt ügyekkel kapcsolatos információk híján a Bizottság nem tudja megállapítani, hogy ezen összegek közül érinti-e valamelyik az uniós költségvetést.

A jelentést 2025. november 11-i és 18-i luxembourgi ülésén fogadta el a Jan Gregor számvevőszéki tag elnökölte V. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Tony Murphy
elnök

Mellékletek

I. melléklet. Az ellenőrzésről

Fogalom meghatározások

- 1) A csalás¹ mint bűncselekmény általában olyan szándékos cselekvés vagy mulasztás, amelynek célja mások megtévesztése, és amelynek eredményeként a sértett kárt szenved, az elkövető pedig haszonhoz jut. Csalás például, ha egy támogatás kedvezményezettje megkísérli szándékosan megtéveszteni a támogatásnyújtót, hogy indokolatlanul magas kiadásra kapjon finanszírozást.
- 2) A szabálytalanság² a csalásnál tágabb fogalom. Olyan jogsértést jelent, amelynek eredményeként az uniós költségvetést kár éri vagy érheti. Ha ilyen jogsértést szándékosan követnek el, akkor csalásról van szó. Tehát a csalást más szabálytalanságoktól az elkövető rosszhiszemű szándéka különbözteti meg.

Háttér-információk

- 3) Az Unió csalás elleni architektúrája két külön cselekvési útvonalat irányoz elő a csalások kezelésére: az Európai Ügyészség által folytatott bűnügyi nyomozásokat és a költségvetési gazdálkodásért felelős intézmények, például a Bizottság által végrehajtott közigazgatási intézkedéseket. A Bizottságnak az OLAF által végzett közigazgatási vizsgálatok is rendelkezésére állnak. Az **1. ábra** áttekintést nyújt e feladatok ellátásáról, valamint a csalás elleni küzdelemben részt vevő egyéb szervek szerepéről.

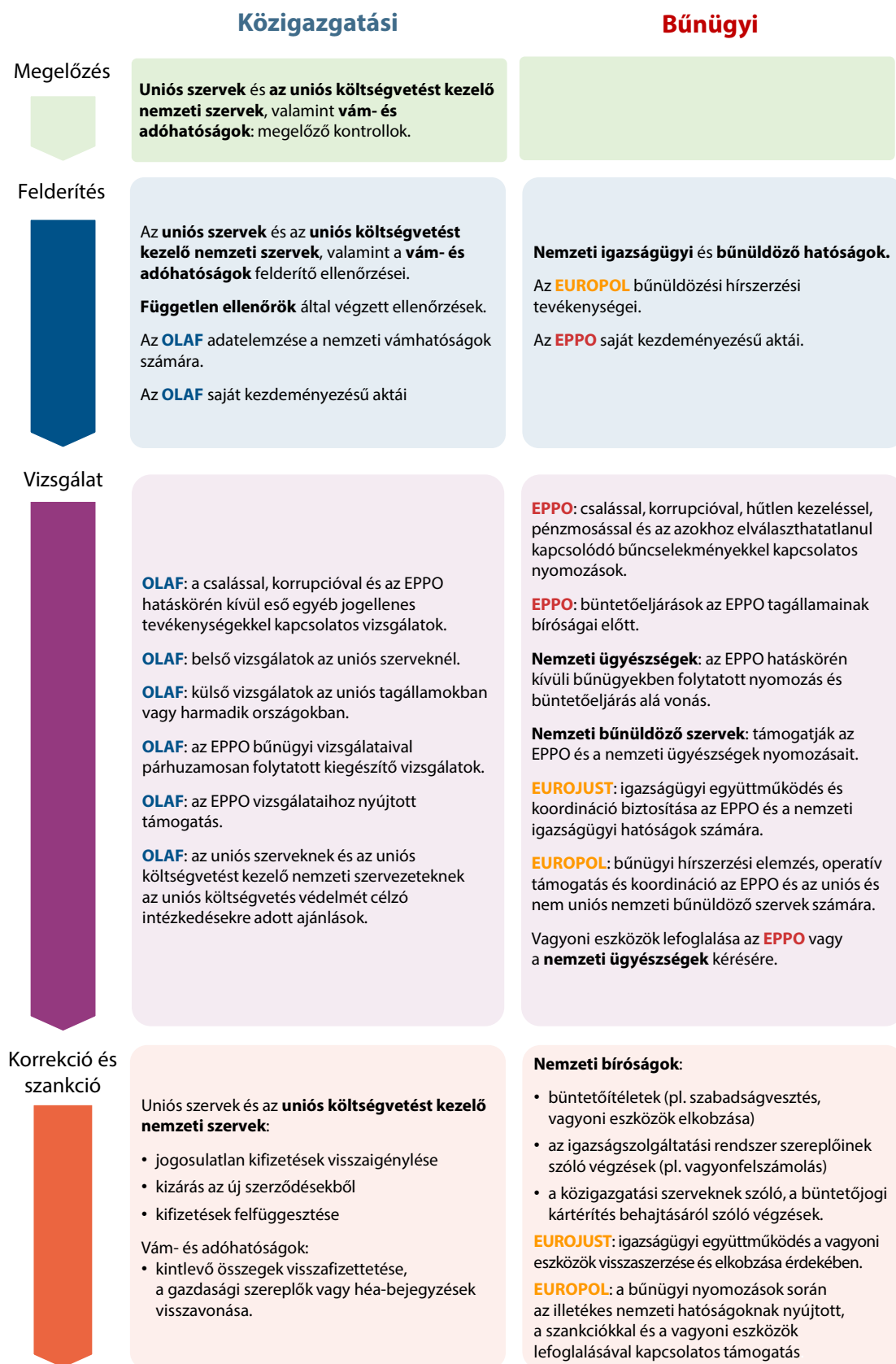
---

¹ A jogi meghatározást a [PIF-irányelv](#) 3. cikke adja.

² A PIF-rendelet (a [2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet](#)) 1. cikkének (2) bekezdése.

- 4) A csalások megelőzéséért, felderítéséért és korrekciójáért elsősorban az uniós kiadásokat vagy bevételeket kezelő tagállami szervek, valamint az érintett uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek (együttesen: uniós szervek) felelősek. A Bizottságon belül ez az uniós költségvetési kiadásokat és bevételeket végrehajtó szervezeti egységek (a kiadások esetében, közvetlen vagy közvetett irányítás keretében, a főigazgatóságok és a végrehajtó ügynökségek, a bevételek esetében főként a Költségvetési Főigazgatóság) felelősségi körébe tartozik. Nemzeti szinten a bűnüldöző és más igazságügyi szerveknek jelenteniük kell az Európai Ügyészség felé az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények gyanúját. A csalásyanús eseteket a nemzeti vagy uniós szintű független ellenőröknek is jelenteniük kell, a magánszemélyek (köztük a visszaélést bejelentő személyek) pedig önkéntesen tehetik ezt meg.

1. ábra | Az Unió csalás elleni architektúrája

Forrás: Európai Számvevőszék.

Az ellenőrzés hatóköre és módszere

- 5) Ellenőrzésünk az Európai Ügyészségre, az OLAF-ra, az Eurojustra és az Europolra, valamint a Bizottság horizontális szerepére terjedt ki, és a 2022. január 1. és 2024. december 31. közötti időszakot vizsgálta. Reményeink szerint az ellenőrzés hasznosnak bizonyul majd az Unió csalás elleni architektúrájának folyamatban lévő, a Bizottság 2025. júliusi [fehér könyvében](#) felvázolt felülvizsgálata során.
- 6) A következőket értékeltük:
  - a négy uniós szerv megbízatása, különös tekintettel a csalások kivizsgálásával kapcsolatos szerep- és felelősségi köreik egyértelműségére és kollektív átfogó jellegére, valamint az OLAF, az Eurojust és az Europol által az Európai Ügyészségnek a vizsgálatok életciklusa során nyújtott támogatás;
  - a csalásnyűs esetekkel kapcsolatos bejelentések kezelésére szolgáló eljárások, különös tekintettel arra, hogy az OLAF és az Európai Ügyészség elkerüli-e a párhuzamosságokat és a hatékonysági problémákat a bejelentések értékelése során, és biztosítják-e a rendszeres információáramlást egymás között;
  - a Bizottság által a csalásfelderítési tevékenységek felügyeletére, valamint a bűnügyi és közigazgatási vizsgálatok eredményeinek nyomon követésére, az uniós költségvetésnek járó kártérítés visszafizettetésének biztosítására, valamint az Unió pénzügyi érdekeinek védelméről szóló éves beszámolás céljából alkalmazott mechanizmusok.
- 7) Elemeztük a különböző szervek szerepét és felelősségi köreit előíró szabályozási keretet (rendeletek, munkamegállapodások, valamint egyéb vonatkozó jelentések és dokumentumok), és interjúkat készítettünk az érintett szervek munkatársaival. Nem kaptunk hozzáférést az OLAF és az Európai Ügyészség ügyviteli rendszeréhez, ami akadályozott bennünket az adatok elemzésében. Ehelyett a két szerv által benyújtott részletes jelentéseket összesítve igyekeztünk lehető legtöbb információt megszerezni a csalásnyűs esetekkel kapcsolatos bejelentések életciklusáról, így magáról a vizsgálatról és a végeredményekről is.

Rövidítések

CINEA: Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség

CMS: Ügyviteli rendszer

DG AGRI: Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság

DG ECFIN: Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság

DG ECHO: Az Európai Polgári Védelem és Humanitárius Segítségnyújtási Műveletek Főigazgatósága

DG HOME: Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság

DG INTPA: A Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága

DG JUST: Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság

DG NEAR: Az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága

DG REGIO: Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság

ECR: EPPO bűnügyi bejelentés

EDP: Delegált európai ügyész

EISMEA: Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség

EKSZ: Európai Külügyi Szolgálat

EPPO: Európai Ügyészség

EUROJUST: Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége

EUROPOL: A Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége

HÉA: Hozzáadottérték-adó

OLAF: Európai Csalás Elleni Hivatal

PIF: Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

REA: Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség

TOR: Hagyományos saját források

UNIÓS SZERVEK: Intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek

Glosszárium

Büntetőeljárás: Az ügyész azon döntése, hogy a vádlottat megvádolja valamely bűncselekmény elkövetésével.

Büntetőjogi felelősséget megállapító ítélet: A bíróság ítélete, amely megállapítja, hogy a vádlott bűnös-e valamely bűncselekmény elkövetésében.

Bűnügyi nyomozás: Bűnügyi nyomozó szerv (Európai Ügyészség vagy más ügyész) arra irányuló tevékenysége, hogy bűncselekménnyel kapcsolatos bizonyítékokat szerezzen be a bűnözők bíróság elé állítása céljából.

Elővigyázatossági intézkedés: Az OLAF által egy közigazgatási vizsgálatot követően javasolt intézkedés az Unió pénzügyi érdekeit sértő tevékenységek folytatásának megakadályozása, illetve múltbeli jogsértések bizonyítékainak védelme érdekében.

Fegyelmi ajánlás: Az OLAF ajánlása az uniós szervek számára, hogy az Unió pénzügyi érdekeit sértő további jogsértések elkövetésének megelőzése érdekében szankcionálják valamely alkalmazottjukat vagy korlátozzák hatáskörét.

Igazságügyi ajánlás: Az OLAF ajánlása a nemzeti igazságügyi hatóságok általi nyomon követésre, amennyiben a vizsgálat PIF- vagy más bűncselekmény gyanúját tárja fel.

Kiegészítő vizsgálat: Az OLAF által az Európai Ügyészség bűnügyi vizsgálatával egyidejűleg folytatott közigazgatási vizsgálat.

Közigazgatási ajánlás: Az OLAF ajánlása az uniós forrásokat kezelő szervek számára, hogy hozzanak közigazgatási intézkedéseket a további jogsértések megakadályozása érdekében.

Közigazgatási vizsgálat: Egy közigazgatási szerv – például az OLAF – által annak megállapítására alkalmazott eljárás, hogy a tudomására hozott tevékenységek valóban szabálytalanok-e. E vizsgálat nem zárja ki bűnügyi nyomozás egyidejű lefolytatását.

Pénzügyi ajánlás: Az OLAF ajánlása az uniós vagy nemzeti szervek számára, amely közigazgatási visszafizetési felszólítások kiállítása céljából feltünteti a szabálytalanok talált vagy csalás által érintett pénzeszközök összegét. Ez megelőző intézkedéseket is magában foglalhat, például a folyamatban lévő szerződésekhez kapcsolódó kifizetések felfüggesztése tekintetében javasolhat összegeket.

PIF-irányelv: Az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló uniós irányelv.

Vádemelés: Az ügyész hivatalos értesítése arról, hogy a címzettet bűncselekmény elkövetésével vádolják, amellyel az ügyész bíróság elé viszi a vádat.

Vagyonelkobzás: Nemzeti bíróság végzésével a bűncselekményből származó vagyoni eszközök – beleértve a korábban befagyasztott vagyoni eszközöket is – végleges elvétele és a bűncselekmény áldozatainak kártalanítására való felhasználás céljából történő rendelkezésre bocsátása.

Vagyoni eszközök befagyasztása: Nemzeti bíróság végzésével a gyanúsított vagyonának ideiglenes lefoglalása a jogerős határozat tárgyát képező esetleges károk fedezésére szolgáló biztosítékként.

Van találat/nincs találat: Az OLAF által végzett adminisztratív ellenőrzés annak megállapítására, hogy az Európai Ügyészségnek is bejelentették-e ugyanazt a csalásgyanús esetet.

Visszafizetési felszólítás: A szabálytalanság vagy csalás által érintett pénzeszközök visszafizetetésére vonatkozó – igazságügyi (bíróság által kibocsátott) vagy közigazgatási (az uniós költségvetést kezelő szerv által kibocsátott) – követelés.

A Bizottság válaszai

<https://www.eca.europa.eu/hu/publications/sr-2025-26>

Időrendi áttekintés

<https://www.eca.europa.eu/hu/publications/sr-2025-26>

Ellenőrző csoport

Az Európai Számvevőszék különjelentései ismertetik az uniós szakpolitikákra és programokra, illetve az egyes költségvetési területek irányításával kapcsolatos témákra vonatkozó ellenőrzéseinek eredményeit. Hogy ellenőrzési munkája maximális hatást érjen el, témái megválasztásakor és feladatai megtervezésekor a Számvevőszék figyelembe veszi a teljesítmény-, illetve megfelelőségi kockázatokat, az érintett bevétel vagy kiadás nagyságát, a várható fejleményeket, valamint a politikai jelentőséget és a nagyközönség érdeklődését.

Ezt a teljesítmény-ellenőrzést az uniós finanszírozásra és igazgatásra szakosodott, Jan Gregor számvevőszéki tag elnökölte V. Kamara végezte. Az ellenőrzést Katarína Kaszasová számvevőszéki tag vezette James Verity kabinetfőnök és Iveta Turčanová kabinetattasé, Bogna Kuczynska és Alberto Gasperoni ügyvezetők, Luís Rosa feladatfelelős, Marco Fians helyettes feladatvezető, valamint Anžela Poliulianaité, Jan Guman és Agathokleia Varytimou számvevők támogatásával. Nyelvi támogatás: Michael Pyper. Adminisztratív és technikai támogatás: Christopher Troisi. Grafika: Jesus Nieto és Cynthia Matala-Tala.

Balról jobbra: Agathokleia Varytimou, Marco Fians, Luís Rosa, James Verity, Katarína Kaszasová, Jan Guman, Iveta Turčanová, Anžela Poliulianaité.

SZERZŐI JOGOK

© Európai Unió, 2025

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló [6–2019. sz. számvevőszéki határozat](#) szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenc](#) alá tartoznak. Ezért főszabály szerint a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A Számvevőszéktől származó tartalmak további felhasználásakor azok eredeti értelme és mondanivalója nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további engedélyt is be kell szerezni.

Amennyiben ez megtörtént, akkor a vonatkozó engedély érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és az abban foglalt, egyértelműen meghatározott felhasználási korlátozások érvényesek.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, adott esetben közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

Borítófotó: © Shevon – [stock.adobe.com](#)

Az 1. táblázat, a 2. ábra és a 3. ábra a csalás elleni küzdelemben részt vevő uniós szervek logóit tartalmazza:

© Eurojust

© Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF)

© Európai Ügyészség (EPPO)

© Europol – A Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynöksége

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alá tartozó intézményi weboldalai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.

HTML	ISBN 978-92-849-6022-4	ISSN 1977-5733	doi:10.2865/8397155	QJ-01-25-057-HU-Q
PDF	ISBN 978-92-849-6023-1	ISSN 1977-5733	doi:10.2865/1393083	QJ-01-25-057-HU-N

IDÉZÉS MÓDJA

Az Európai Számvevőszék [26/2025. sz. különjelentése](#): „A csalás elleni uniós szervek: Egyértelmű a feladatok elosztása, de egyelőre nem kielégítő az információcsere és a bizottsági felügyelet”, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2025.

Az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás elleni küzdelem az Unió és tagállamai közös felelőssége. Értékeljük az Unió csalás elleni architektúrájában kulcsszerepet játszó intézményeket, köztük az Európai Ügyészséget és az OLAF-ot, valamint azt, hogy ezek hogyan működnek együtt a csalás kivizsgálásában. Megállapítottuk, hogy e szervek felelősségi köre egyértelműen elkülönül, de továbbra is hiányosságok tapasztalhatók az információcsere terén, ami kihat az Európai Ügyészség és az OLAF vizsgálatainak számára és időszerűségére, valamint a Bizottságnak az uniós költségvetés védelmében betöltött szélesebb körű szerepére. Javasoljuk, hogy a Bizottság hozzon létre egy új rendszert a csalás gyanúval kapcsolatos bejelentések és vizsgálatok kezelésének egyszerűsítésére, elemezze az Unióban bejelentett csalások számában való eltéréseket, valamint mérje a csalással kapcsolatos vizsgálatok hatását, beleértve az uniós költségvetésbe visszafizetett összegeket is.

A Számvevőszék különjelentése az EUMSZ 287. cikke (4) bekezdésének második albekezdése alapján.

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/contact
Weboldal: eca.europa.eu
Közösségi média: @EUauditors